

⊖ ∈ M A T A Z Ω H S

ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΓΧΥΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΟΣΜΑΝ ΤΑΚΑ

ΚΩΣΤΑ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Συνέχεια από το προηγούμενο

Από την ώρα αυτή ο Κουρτ παύσε, χωρίς να το μετρήσει, βρέθηκε υπερδυσχερής να τραβήξει το ζήτημα ως την άκρη του. Αφού έβλεπε για δεύτερη φορά τον άπιστο Οσμάν Τάκα, πάλι να πει πως ήταν βαρύντο φταίξιμό του κι έπρεπε να πληρώσει. Αλλιώς έδειχνε να μη γνώριζε τι γύρευε κι έκανε απ' την εκτίμηση του κόσμου. Χώρα που όμο τον θανάτωνε και τιμωρούσε και τη χήρα, είχε πρόφαση να πάρει πια το μέρος της. Κι ακόμα θα έδειχνε σε όσους προσκοινούσαν στα ζώδια πως φύλαγε την πίστη τους φρουρούς, θα κέρδιζε με δούτο τις καρδιές τους. Καλό θα του έφερνε ο θυμός. Δεν είχε λόγο, το λοιπόν, ν' αλλάξει γνώμη.

Είσι, απρωγμένος κι απ' το σύμβουλο οπισθόν, όρισε μέρα για το κρέμασμα του Οσμάν Τάκα. Σάββατο μεσημέρι.

Στήθηκε η κρεμάλα του στο πλάτωμα, και που περνάει ποτάμι ανάμεσα στη μουσουλμάνικη και στη χριστιανική μεριά της πολιτείας. Για ν' αγναντεύουν απ' τα σπείτα τους όο' ήθελαν κι από καμπανιόρι και μπαρόδες. Και φέραν τον κωφό δεμένο. Την ίδια ώρα έφτασε κι ο πασάς. Του έκαμε νόημα να ζυγώσει και του είπε:

— Έφταίξες, πε. Έπαιδες με την πίστη του Μωάμεθ. Πες τώρα ποια στερνή επιθυμία έχεις, να στην κόμω.

Τον κοίταξε ο παλιόκαρδός τσα στο μύτι.

— Να χορέψω.

Σαφινότατος ο Κουρτ. Σάμπως να μην κατάλαβε καλά, τον ματαρώπησε:

— Τ' είπες;

Και πάλι αυτός οδρά και μερακλήδικα:

— Να χορέψω. Δεν γίνεται; Δεν το μπορείς, πασά;

Ο Κουρτ ένωσε να μειώνει αν τέτοια χόρη απλή του την αρνιόταν.

— Τι λες ορέ; Όσο κρατάς.

— Φέρτε μου, τότες, τη γυναίκα μου, να μου βαράει το νταούλι αυτή η ίδια.

Το πράμα όσο τραβάγε παλάμους.

— Κι αν σκιάζεται ν' αφήσει τα μωρά σας; Αντίκοιμε αυτός που όριζε.

— Να τα πάρει μαζί της. Κατέχει αυτή.

Γέρισε ο πασάς δίπλα και πρόσταξε.

— Κάντε το! Φέρτε τη! Να μη χασομεράμε. Και νταούλια.

Φύγαν μεριάς δυο γρήγοροι απαχτές να φέρουν τη γυναίκα του Οσμάν Τάκα. Κι άλλοι σιμά για όργανα. Κι όπου να φτάσουν, ζήτησε ο πασάς να πει ένα ρακί και δούλοι του αποδόσανε μπροστά του σε δίσκο τη μουσκάλα, το ποτήρι του. Έπινε το πιστό του και κάτω απ' τα πεσμένα φρούδια του κρυφάβλεπε το μελλοθάνατο, που έστεκε αλύγιστος, ως να μη στήθηκε για τούτον η κρεμάλα.

Αλέθε το μυαλό του Κουρτ πασά τη χήρα που του γύρευε.

Τι ικανοποίηση μπορούσε να του δώσει... Την έτριβε στη σκέψη του, μ' ακόμα το νόημα της δεν το έβρισκε. Κι ούτε που το ρακί τον βοηθούσε.

Πρόφτασαν οι απαχτές που φέραν τη γυναίκα αλαφια

αμένη, με το ένα μωρό στην πλάτη κρεμαστό και το άλλο στην αγκάλη. Ως τότες δεν την είχαν αφήσει ν' ανταμωθεί με τον καλό της στο μπουντρούμι του και μόλις τον αντίκρυσε όρμησε σπαρταχτικά απάνω του, να τον γλυκοφιλήσει, να του πει τι πίκρα την επιστίζαν. Μ' αυτός μόνο που ένα φιλή της έδωσε, χό δειψε τα παιδία του κι αδ' έδωσε στα λουλούδια της καρδιάς τους. Καλό θα του έφερνε ο θυμός. Δεν είχε λόγο, το λοιπόν, ν' αλλάξει γνώμη.

— Μην κλαίς, γυναίκα. Έχωμε τη μοίρα μας. Μόνο όσες δίπλα τα παιδία και πίσω το νταούλι. Βάραγέ μου. Θέλω να φύγω με χορό. Κι ως τα είπες τούτα, ζύγωσε δίπλα έναν παπά κι ασπώστηκε σε βασιστικά το χέρι του κατά πως κάμαν όλοι πριν ν' αρχινίσουν τον χορό. Συνόμα πάρα κει, έπαιρναν θέση τρεις οργανοπαίχτες. Ένας λυράρης, άλλος με τσαμπούνα κι ο τρίτος με τρανό νταούλι. Η φωτεινή τους είδε και υπάκουσε. Έδωσε τα παιδία της σε κόποιους από τους χριστιανούς που συναχτήκανε περίλυποι και τράβηξε και πήρε το νταούλι, να κλάι το χατίρι του καλού της. Τον κοίταζε που καρτερούσε αλύγιστος και μήλες στην καρδιά του πως την ήθελε κι αυτή λεβέντρη, σάκρυτη. Για τούτο πάσχισε να πνίξει το λυγμό της, έσφιξε την ψυχή της και τον άκουσε.

— Βάραγε! της ματάπε.

Αρχισε αυτή. Χτύπησε το γουδί του νταουλίου κατά πως της εργόταν. Χωρίς σκοπό γνωστό. Και κίνησε κι ο μελλοθάνατος τα θημάτια του σε χορό, πάνω στους χτύπους. Με τις στιγμές όλο και φτιάχναν πιο καλά. Στρώναν ρυθμό, χορό. Και δε μπορούσε πια να καταλάβει ποιος τράβαγε τον άλλον στο αποτέλεσμα.

Αν έβγαζε ο σκοπός απ' το χορό του, για μήπως του τον όριζε αυτή. Κι όσο σε κύκλους τύλιγε ο χορός, τόσο να δένει και να φτιάχνεται καλός. Οι οργανοπαίχτες στην αρχή προσέχανε να δουν πως θα τραβούσε και πια σαν πήραν το σκοπό του μήκαν και αυτοί με την τσαμπούνα και τη λύρα. Έτσι τον άναψαν γερά. Έδωσαν αγέρα στο λεβέντη για ξεσπάδιμα. Κι αυτός όλο τραβούσε με το ντέρτι πάρα πάνω. Έβρισκε το χορό κι αντάμα έβρισκε και την ψυχή της μοίρας του. Έβρισκε τη σοφία της χορεύοντας. Πως ήρθε στη ζωή να δει, να πάθει κι από τα πόδια του να βγει σκέρκιος, να φανερώσει πως είναι επτάμυθος κι όδε περνάει στολίζεται με χάρες. Δεν ήταν πια ένας μελλοθάνατος που πήρε ελεημοσύνη απ' τον εχθρό του την τελευταία χάρη του, μα ένας απεθανός που τη ζωή του γύρευε και την εχόρευε μαζί του όπου προχώραγε. Μέθω ήταν ο χορός του. Κι όπως ηήδυνε και σάλευε τις χέρρες του σπλωτές, έπιανε λουλούδια και πουλιά κι αφρούς από τις θάλασσες και σύγγεφα. Μέθω ήταν, τόσο που χωρίς να το

διατάσει περνώντας μπρος απ' τον πασά, του πήρε από το δίσκο το ποτήρι του κι άδειασε μονορούφι το ρακί του. Κι αυτός μήτε που μίλησε. Τον κοίταζε με συλλογή θανάτου που χόρευε μερακλήδικα, άφρατος, προσπαθώντας να φτάσει στην ψυχή και στη σοφία του. Κι οι άλλοι όλοι σώπαιναν. Οι Χριστιανοί που φτάναν φερμένοι από τον σασμάτι και πύκνωναν τριγύρω τον καμάρωναν κι οι άλλοι τον ζήλευσαν, τον μισούσαν, γιατί δεν τότες ήρμασε ο φόβος. Αυτός, ωστόσο, μήτε που τους ένοιωσε. Μονάχα τη γυναίκα του λογάριζε. Και εφινικά, σφιγμώντας κάθε τι, της έγεννε να τότες πίσω και να μπει μεσ' στο χορό του. Αυτή σα να είχε πάρει το μεθύσι του, δεν του εναντιώθηκε. Και γιατί σκέφτηκε τι λίγο ακόμα που τον είχε ζωντανό και θα ήταν άκαρδο να τον αρνηθεί το κέφι του.

Αν τιμωρόταν που δεχόταν, δεν το μετρήσε. Τώρα πια που τον έβανε, αδιαφορούσε και γι' αυτό. Έδωσε, το λοιπόν, στο νταουλίστρη το νταούλι του κι άδραξε την παλάμη του καλού της. Πέταξε στο χορό του, γίνθηκε όμοια. Σάμπως να την εκρέμαγαν μαζί του αποχαίρετα και κι αυτή με το χορό παράφορα την πλάση. Ο άντρας της την καμάρωνε.

— Έτσι! της φώναζε. Πιο πάνω! Πιο πάνω!

Από τους ηήδυνε, Εανεμίζαν τα μαλλιά, όπως οι χούτσες των αλόγων που καλπάζουν. Κούρασε δεν τους έκοβε. Κι όπως γυροβολώντας περνούσαν πότε - πότε μπρος από κείνους που κρατούσαν τα μωρά τους, τ' αρπάζαν και

Γύρω, οι συναγμένοι ψιθυρίζανε, κάμανε αγό κατόπληκτοι. Η φωτεινή έμεινε μεριάς άλληλη, σάμπως να καταστάλαζε το που άκουσε κι ύστερα πήρε ένα θήμα κατά τον πασά, να τον ευχαριστήσει.

Αυτός κατάλαβε κι ευθύς πρόθεσε πράα.

— Έτσι! της φώναζε. Πιο πάνω! Πιο πάνω!

Από τους ηήδυνε, Εανεμίζαν τα μαλλιά, όπως οι χούτσες των αλόγων που καλπάζουν. Κούρασε δεν τους έκοβε. Κι όπως γυροβολώντας περνούσαν πότε - πότε μπρος από κείνους που κρατούσαν τα μωρά τους, τ' αρπάζαν και

Γύρω, οι συναγμένοι ψιθυρίζανε, κάμανε αγό κατόπληκτοι. Η φωτεινή έμεινε μεριάς άλληλη, σάμπως να καταστάλαζε το που άκουσε κι ύστερα πήρε ένα θήμα κατά τον πασά, να τον ευχαριστήσει.

Αυτός κατάλαβε κι ευθύς πρόθεσε πράα.

— Έτσι! της φώναζε. Πιο πάνω! Πιο πάνω!

Από τους ηήδυνε, Εανεμίζαν τα μαλλιά, όπως οι χούτσες των αλόγων που καλπάζουν. Κούρασε δεν τους έκοβε. Κι όπως γυροβολώντας περνούσαν πότε - πότε μπρος από κείνους που κρατούσαν τα μωρά τους, τ' αρπάζαν και

Γύρω, οι συναγμένοι ψιθυρίζανε, κάμανε αγό κατόπληκτοι. Η φωτεινή έμεινε μεριάς άλληλη, σάμπως να καταστάλαζε το που άκουσε κι ύστερα πήρε ένα θήμα κατά τον πασά, να τον ευχαριστήσει.

Αυτός κατάλαβε κι ευθύς πρόθεσε πράα.

— Έτσι! της φώναζε. Πιο πάνω! Πιο πάνω!

Από τους ηήδυνε, Εανεμίζαν τα μαλλιά, όπως οι χούτσες των αλόγων που καλπάζουν. Κούρασε δεν τους έκοβε. Κι όπως γυροβολώντας περνούσαν πότε - πότε μπρος από κείνους που κρατούσαν τα μωρά τους, τ' αρπάζαν και

Γύρω, οι συναγμένοι ψιθυρίζανε, κάμανε αγό κατόπληκτοι. Η φωτεινή έμεινε μεριάς άλληλη, σάμπως να καταστάλαζε το που άκουσε κι ύστερα πήρε ένα θήμα κατά τον πασά, να τον ευχαριστήσει.

Αυτός κατάλαβε κι ευθύς πρόθεσε πράα.

— Έτσι! της φώναζε. Πιο πάνω! Πιο πάνω!

Από τους ηήδυνε, Εανεμίζαν τα μαλλιά, όπως οι χούτσες των αλόγων που καλπάζουν. Κούρασε δεν τους έκοβε. Κι όπως γυροβολώντας περνούσαν πότε - πότε μπρος από κείνους που κρατούσαν τα μωρά τους, τ' αρπάζαν και

Γύρω, οι συναγμένοι ψιθυρίζανε, κάμανε αγό κατόπληκτοι. Η φωτεινή έμεινε μεριάς άλληλη, σάμπως να καταστάλαζε το που άκουσε κι ύστερα πήρε ένα θήμα κατά τον πασά, να τον ευχαριστήσει.

Αυτός κατάλαβε κι ευθύς πρόθεσε πράα.

— Έτσι! της φώναζε. Πιο πάνω! Πιο πάνω!

Από τους ηήδυνε, Εανεμίζαν τα μαλλιά, όπως οι χούτσες των αλόγων που καλπάζουν. Κούρασε δεν τους έκοβε. Κι όπως γυροβολώντας περνούσαν πότε - πότε μπρος από κείνους που κρατούσαν τα μωρά τους, τ' αρπάζαν και

Γύρω, οι συναγμένοι ψιθυρίζανε, κάμανε αγό κατόπληκτοι. Η φωτεινή έμεινε μεριάς άλληλη, σάμπως να καταστάλαζε το που άκουσε κι ύστερα πήρε ένα θήμα κατά τον πασά, να τον ευχαριστήσει.

Αυτός κατάλαβε κι ευθύς πρόθεσε πράα.

— Έτσι! της φώναζε. Πιο πάνω! Πιο πάνω!

Από τους ηήδυνε, Εανεμίζαν τα μαλλιά, όπως οι χούτσες των αλόγων που καλπάζουν. Κούρασε δεν τους έκοβε. Κι όπως γυροβολώντας περνούσαν πότε - πότε μπρος από κείνους που κρατούσαν τα μωρά τους, τ' αρπάζαν και

Γύρω, οι συναγμένοι ψιθυρίζανε, κάμανε αγό κατόπληκτοι. Η φωτεινή έμεινε μεριάς άλληλη, σάμπως να καταστάλαζε το που άκουσε κι ύστερα πήρε ένα θήμα κατά τον πασά, να τον ευχαριστήσει.

Αυτός κατάλαβε κι ευθύς πρόθεσε πράα.

— Έτσι! της φώναζε. Πιο πάνω! Πιο πάνω!

Από τους ηήδυνε, Εανεμίζαν τα μαλλιά, όπως οι χούτσες των αλόγων που καλπάζουν. Κούρασε δεν τους έκοβε. Κι όπως γυροβολώντας περνούσαν πότε - πότε μπρος από κείνους που κρατούσαν τα μωρά τους, τ' αρπάζαν και

Ο Κουρτ πασάς, για να μη δειεί πως έπαυσε σε μια στιγμή απ' το φιλότιμο ν' αναγνωρίσει την ανηρία του καπνικού, γύρευε ικανοποίηση σε άλλου την τιμωρία. Βρήκε με καθυστέρηση πως είχε ευθύνη για το που έγινε ο δεσπότης. Γιατί αυτός έστερε τέτοιο γάμο μυστικά, να πάρει χριστιανός τη χήρα αγά. Και με θυμό του μήνους να πόνει στο σασά του. Έφτασε κείνος γρήγορα. Του είπε ο πασάς κοφτά τι του μετρούσε φταίξιμο. Αλλά ο δεσπότης έμπερισε, κατέχοντας την έλξη που τον χωρίζε απ' τον Αλή Πασά, του αποκρίθηκε.

— Τα παραδέχομαι όλο. Ο μολαγύ. Μα τ' ήθελες να πράξω; Εσένα σκέφτηκα. Κυνήγιμένος ήρθε απ' τον Αλή. Με μίσεσ αγρία. Μπήκε μεσ' στον αντί της, την Εσπένεψε. Μου είπε έπειτα πως αν την έπαιρνε γυναίκα του, θα έβγαζε το μέρος της, θα πουλούσε σπείτα και χτήματά της. Με τα λεφτά θα έφτιαχνε άρματα, θα πλήρωνε νταούδες. Θα έμεινε με τους Παργινούς με τους Σουλιάτες να πολεμάει, να χτυπάει τον Αλή, να παίρνει εκδίκηση.

Ο Κουρτ πασάς τον κοίταξε με συλλογή, του όρεσε το σχέδιο.

— Έτσι, δεσπότη;

— Έτσι, πασά μου. Τώρα αν δεν τα πράξει τούτα, με γέλασε και μένα, το δεσπότη του.

Πάλι αποκρίθηκε με συλλογή ο πασάς:

— Θα δούμε...

Τον πράταρε, τον άφησε να φύγει. Έκρινε νύχτα ο δεσπότης από κει. Στο δρόμο έβγαλε το δίσκο, που τον συνόδευε, να βρει γρήγορα άνθρωπο, για να μηνόσει στον Παύλο Μπάρα όσα ειπωθήκαν στον πασά. Να έβρει, να ναι έτοιμος αν τον καλούσε πάλι.

Κι έφτασε το αποτέλεσμα. Έγινε από δυο μέρες γύριζε ο τελόλας στο παζάρι και διαλαλούσε ότι πουλούσανταν τα χτήματα, τα σπείτα του Μπεκίμ αγά. Και σε δυο μήνες 'άλ' αγοραστήκανε από Τούρκους, από Αρβανίτες κι από Γραικούς μασιόρους. Μεζώε τον παρ ό Παύλος Μπάρας ή Οσμάν Τάκα, όπως τον γνώριζαν οι πιότεροι, πήρε τη συντροφιά του, τα παιδία του κι ένα Ειμερώμα έφυγε. Χάθηκε και πια το χάρισμα του γιαννίτη. Μα έμεινε ο χορός του που τον γλάτωσε. Τον γράφανε στη θύμησή τους οι Γραικοί κι απ' αυτούς τον πήραν οι όλοι γύρω, ως μακρά. Κι είναι να μαρτυρεί παντοπία πως απ' το θάνατο τον όρπασε άκοσθε!

Κ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Από τη συλλογή διηγημάτων «Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΟΣΜΑΝ ΤΑΚΑ»

Εκδόσεις ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΗ

Εθνικός ήρωας των Αλβανών (1405 — 1488). Σκηνή σημαίνει μουσουλμανικό Αλβανόδοξο.

— Τραβάτε τώρα...

Ο άντρας της την κράτησε. Έφερε σαν φτερούγα τη χήρα του απάνω από τον ώμο της και την παρότρυνε ήρεμα. Γύρισαν και συζητώντας μέσα στις αγκαλιές τους τα μωρά τους, φύγαν φρόνιμα.

Όμως δεν τέλειωσε έτι η ιστορία τους. Ο Κουρτ πασάς, για να μη δειεί πως έπαυσε σε μια στιγμή απ' το φιλότιμο ν' αναγνωρίσει την ανηρία του καπνικού, γύρευε ικανοποίηση σε άλλου την τιμωρία. Βρήκε με καθυστέρηση πως είχε ευθύνη για το που έγινε ο δεσπότης. Γιατί αυτός έστερε τέτοιο γάμο μυστικά, να πάρει χριστιανός τη χήρα αγά. Και με θυμό του μήνους να πόνει στο σασά του. Έφτασε κείνος γρήγορα. Του είπε ο πασάς κοφτά τι του μετρούσε φταίξιμο. Αλλά ο δεσπότης έμπερισε, κατέχοντας την έλξη που τον χωρίζε απ' τον Αλή Πασά, του αποκρίθηκε.

— Τα παραδέχομαι όλο. Ο μολαγύ. Μα τ' ήθελες να πράξω; Εσένα σκέφτηκα. Κυνήγιμένος ήρθε απ' τον Αλή. Με μίσεσ αγρία. Μπήκε μεσ' στον αντί της, την Εσπένεψε. Μου είπε έπειτα πως αν την έπαιρνε γυναίκα του, θα έβγαζε το μέρος της, θα πουλούσε σπείτα και χτήματά της. Με τα λεφτά θα έφτιαχνε άρματα, θα πλήρωνε νταούδες. Θα έμεινε με τους Παργινούς με τους Σουλιάτες να πολεμάει, να χτυπάει τον Αλή, να παίρνει εκδίκηση.

Ο Κουρτ πασάς τον κοίταξε με συλλογή, του όρεσε το σχέδιο.

— Έτσι, δεσπότη;

— Έτσι, πασά μου. Τώρα αν δεν τα πράξει τούτα, με γέλασε και μένα, το δεσπότη του.

Πάλι αποκρίθηκε με συλλογή ο πασάς:

— Θα δούμε...

Τον πράταρε, τον άφησε να φύγει. Έκρινε νύχτα ο δεσπότης από κει. Στο δρόμο έβγαλε το δίσκο, που τον συνόδευε, να βρει γρήγορα άνθρωπο, για να μηνόσει στον Παύλο Μπάρα όσα ειπωθήκαν στον πασά. Να έβρει, να ναι έτοιμος αν τον καλούσε πάλι.

Κι έφτασε το αποτέλεσμα. Έγινε από δυο μέρες γύριζε ο τελόλας στο παζάρι και διαλαλούσε ότι πουλούσανταν τα χτήματα, τα σπείτα του Μπεκίμ αγά. Και σε δυο μήνες 'άλ' αγοραστήκανε από Τούρκους, από Αρβανίτες κι από Γραικούς μασιόρους. Μεζώε τον παρ ό Παύλος Μπάρας ή Οσμάν Τάκα, όπως τον γνώριζαν οι πιότεροι, πήρε τη συντροφιά του, τα παιδία του κι ένα Ειμερώμα έφυγε. Χάθηκε και πια το χάρισμα του γιαννίτη. Μα έμεινε ο χορός του που τον γλάτωσε. Τον γράφανε στη θύμησή τους οι Γραικοί κι απ' αυτούς τον πήραν οι όλοι γύρω, ως μακρά. Κι είναι να μαρτυρεί παντοπία πως απ' το θάνατο τον όρπασε άκοσθε!

Κ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Από τη συλλογή διηγημάτων «Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΟΣΜΑΝ ΤΑΚΑ»

Εκδόσεις ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΗ

Εθνικός ήρωας των Αλβανών (1405 — 1488). Σκηνή σημαίνει μουσουλμανικό Αλβανόδοξο.

— Τραβάτε τώρα...

Ο άντρας της την κράτησε. Έφερε σαν φτερούγα τη χήρα του απάνω από τον ώμο της και την παρότρυνε ήρεμα. Γύρισαν και συζητώντας μέσα στις αγκαλιές τους τα μωρά τους, φύγαν φρόνιμα.

Όμως δεν τέλειωσε έτι η ιστορία τους. Ο Κουρτ πασάς, για να μη δειεί πως έπαυσε σε μια στιγμή απ' το φιλότιμο ν' αναγνωρίσει την ανηρία του καπνικού, γύρευε ικανοποίηση σε άλλου την τιμωρία. Βρήκε με καθυστέρηση πως είχε ευθύνη για το που έγινε ο δεσπότης. Γιατί αυτός έστερε τέτοιο γάμο μυστικά, να πάρει χριστιανός τη χήρα αγά. Και με θυμό του μήνους να πόνει στο σασά του. Έφτασε κείνος γρήγορα. Του είπε ο πασάς κοφτά τι του μετρούσε φταίξιμο. Αλλά ο δεσπότης έμπερισε, κατέχοντας την έλξη που τον χωρίζε απ' τον Αλή Πασά, του αποκρίθηκε.

— Τα παραδέχομαι όλο. Ο μολαγύ. Μα τ' ήθελες να πράξω; Εσένα σκέφτηκα. Κυνήγιμένος ήρθε απ' τον Αλή. Με μίσεσ αγρία. Μπήκε μεσ' στον αντί της, την Εσπένεψε. Μου είπε έπειτα πως αν την έπαιρνε γυναίκα του, θα έβγαζε το μέρος της, θα πουλούσε σπείτα και χτήματά της. Με τα λεφτά θα έφτιαχνε άρματα, θα πλήρωνε νταούδες. Θα έμεινε με τους Παργινούς με τους Σουλιάτες να πολεμάει, να χτυπάει τον Αλή, να παίρνει εκδίκηση.

Κοσμήματα της Καλαρρυτιώτικης οικογένειας ΒΟΥΛΓΑΡΗ



Ζωντανή συνέντευξη

Τα προβλήματα των Καλαρρυτιών στο ραδιόφωνο

Ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτιών «Η ΠΙΝΔΟΣ» κατά τους θερμούς μήνες με παραστάσεις του και υπομνήματα ενόχλησε γι' ακόμη μια φορά τις υπηρεσίες και τους υπεύθυνους του Νομού μας για τα πειστικά προβλήματα των Καλαρρυτιών. Στα πλαίσια της νέας αυτής ήταν και η παρακάτω συνέντευξη του Δ.Σ. του Συνδέσμου στο Ραδιοφωνικό Σταθμό Ιωαννίνων την Τρίτη 23 Αυγούστου 1988, στη νέα ζωντανή εκπομπή του «9 με 11 στο Στούντιο»:

— ΔΗΜΟΣ. Πράγματι. Σήμερα, όπως εσείς γνωρίζετε από τα αλληλόπληρα υπομνήματα και δημοσιεύματά μας, οι Καλαρρυτίτες, σήμερα που βρισκόμαστε στον 21ο αιώνα δεν έχουν δρόμο. Κι όταν μιλάμε για δρόμο δεν μιλάμε για ασφάλτο, μιλάμε για απλή διάνοιξη για να μπορεί να πηγαίνει αυτοκίνητο στους Καλαρρυτίτες. Σήμερα, όσο κι αν ακούγεται παράξενο, στους Καλαρρυτίτες πηγαίνουμε με τα μουλάρια. Θέλουμε δύο άφες στο ταμπλό για να φτάσουμε στους Καλαρρυτίτες.

— ΔΗΜΟΣ. Διηγήστε αφηγήστε τ' αυτοκίνητο σε κάποιο δρόμο και μετά συνεχίζουμε με τα πόδια.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

— ΠΡΟΕΔ. Ακριβώς. Αφήνουμε τ' αυτοκίνητο εκεί που γίνονται τα έργα που δρώμε, γιατί δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν γίνονται έργα. Ο δρόμος αυτός έχει αρχίσει εδώ και 20 χρόνια. Είχαμε κάποιες τεχνικές δυσκολίες, γιατί η αλβανία είναι ότι το μέτρο είναι αρκετά δύσβατο.

ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

Γενέθλια γν

Να βγω σε μια ψηλή κορφή να στήσω κοραυλί.
Να ποτιστώ την ομορφιά βαθεία μου ως το μεδούλι.
Της μνήμης τον αυγερινό — χαμάρι και στολίδι —
να πλέξω ακριβοφραγτό να δέσω διαγυλίδι,
καθώς Γιαννιώτης χουσιζός να τ' ασπασαυλίσω.
Να γαίωμαι να το φορό να μη σ' αψημονήσω.
Γενέθλια Γη χιλιάκιση του νόστου Καστολία.
Να πίνω απ' της αγάπης σου την ξεχειλήν υδρία.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ

Από τη συλλογή
«Με τον Αζό του Τσαγανιού» — 1964

Ασήμε

Ασήμε που σε δυνατή φωτιά να λαγαυιάσεις
καλοτεχνίτες χουσιζοί — για τ' αζοινό στολίδι —
σε λυώνουνε, την όψη τους, ως που να καθρεφτίζεις
κι αξιο να γίνεις για ψηλό και διαλεχτό κειμήλι.

Ασήμε εσύ της Τέχνης μου, στη φλόγα της καρδιάς
(μου)
χρόνια και χρόνια μυστικά να λύνεις ακριβό μου.
Κοντεύουν όλα να σωθούν τα ξύλα της φωτιάς μου
κι ακόμα δεν καθάριζες να ιδώ το πρόσωπό μου.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ

Συλλογή
«ΛΤΡΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ» — 1955

Ανθεμιά

Ήμουν τεχνίτης ασπιουργός από τα Γιάννινα.
Κουβαλούσα όλη την τέχνη
των προγόνων στο αίμα μου.

Έλωνα τ' ασήμε στη φλόγα της καρδιάς.
Τ' ασήμε ξέρετε

θέλει δυνατή φωτιά να καθαρώνει.
Να καθρεφτίζεις μέσα το πρόσωπό σου.

Καθαρή φλόγα.
Λαγάρτα ασίγαστη.

Ανάληψη ολόκληρης της ζωής.
Περίτρενα σμίλευα λογής ασπινά.

Σ' αλληγορικά σήματα.
Σε συμβολικές αναπαραστάσεις.

Την αγάπη, τον πόνο, τη χαρά.
Πόρτες ακριβές

να κρυφάσουνε το όνειρο.
Διαγυλίδια για τον αρραβώνα της ζωής.

Αστέρα να φωτίζουνε τα ιδανικά.
Εικονίσματα να στηρίζουνε την πίστη.

Ποθητά φύλλα δάφνης ανέγγιχτα.
Δεσπονημένα ανθέμια.

Κοσμήματα αισθησιακά
που δεν συντηρίζονται τώρα

και μένουν αζήτητα
σε σκοτισμένες διτρίνες.

Δημιουργμένα. Άνευ αξίας.
Στείρος απολογισμός.

Περή διαπίστωση.
Κι όμως χαρά.

χαρά του τεχνίτη.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ

Από τη συλλογή
«Σχεδιάσματα» — 1963ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΙ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
«ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ»

Εγγραφές

Στο Λαογραφικό και Χορευτικό Όμιλο
«ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» της πόλης μας, συνεχίζονται
οι εγγραφές στα Παιδικά, Προπαρασκευαστικά
τμήματα του Ομίλου και στα τμήματα ενηλίκων
(ανδρών - γυναικών) για την εκμάθηση
Παραδοσιακών Χορών απ' όλη την Ελλάδα.

Στα περισσότερα τμήματα έχουν αρχίσει
τα μαθήματα και μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου θα
ολοκληρωθεί η έναρξη και στα συμπληρωμα-
τικά τμήματα.

Πληροφορίες: κ. Παπαβασιλείου
Γ. τηλ. 35.161, 71.195, 75.202, κ. Δογορίτη
Χρ. τηλ. 37.440, 32.623, κ. Μπαργιάννη Θ.
τηλ. 25.561.

Στον τόπο μας με

Ορεινές διακοπές

Πραγματικές διακοπές γίνονται στα βουνά μας.
Οι βουνίστιες διακοπές σε υψόμετρο πάνω απ' 1.300
μέτρα, υψόμετρο με νερά, παχιούς ισκίους κάτω απ'
τα αιωνόβια πλατάνια και κουβεντολόγι για τους
πάντες και τα πάντα είναι απόλαυση.

Σ' όλη αυτή τη γραφική ομορφιά αν τύχει και
έχεις και παρὰ που να ταιριάζουν «τα χνώτα» σου
καθώς λένε, η πραγματικότητα γίνεται όνειρο και
άντε να τα ξεχωρίσεις.

Αυτά είναι μέρος απ' την όλη ομορφιά. Δεν α-
ποτέλει μυστικό και τα τελευταία χρόνια την έζησαν
πολλοί και οι Καλαρρύτες φέτος το καλοκαίρι του
88 γνώρισαν τόσο κόσμο, όσο ποτέ. Όταν λέμε ποτέ
εννοούμε ποτέ μέχρι τώρα, γιατί από χρόνο σε χρόνο
Καλαρρυτιώτες και φίλοι του χωριού μας πληθαί-
νουν αυτούς που τους άνοιξε η όρεξη για το βουνό.

Επισκέπτες των νοσηλευτικών τοπίων της Πίν-
δου μας, γιατί η Πίνδος μας σε ομορφιές είναι μονα-
δική. Παντού ιστορία και μύθος που συναντιέται με
τη σύγχρονη πραγματικότητα και συνδέουν το τω-
ρινό υποβλητικό μεγαλείο που υποβάλλει ντόπιους
και ξένους.

Αλήθεια τόσο μεγάλο κεφαλοχώρι, με παραδο-
σιακό ύψος και δόξα να μην έχει οδική σύνδεση με
τα Γιάννινα; Αυτό είναι έγκλημα! Εσείς τι κάνετε;

Εμείς τι δεν κάνουμε, ενεργούμε σε κάθε αρμόδιο
και αναπτύσσουμε όλες τις πλευρές του οδικού μας
προβλήματος. Πιστεύουμε ότι τώρα έχει μπει καλά
«το νερό στ' αυλάκι» καθώς λέει ο λαός μας και όλα
θα πάνε «κατ' ευχήν» που έλεγαν οι παλιοί.

Πολλά παιδιά

Εκείνο που θάψαμε
παραδοσιακά εφέτος, κα-
λοκαίρι 88, το χωριό
μας Καλαρρύτες ήταν
τα παιδιά, πολλά παιδιά
κάθε ηλικίας: προσχολι-
κής, σχολικής κάθε βαθμί-
δας, φοιτητές, επαγ-
γελματίες, τεχνίτες, ε-
μπόρους. Όλα Καλαρ-
ρυτιώτατα, λες νά-
χα δέκα μέτρα να χεί-
ρουμε: αλή, δροσιά,
νιάτα, όνειρα, ελπίδες.

Γράφτε το καλά στο
νουν σας οι Καλαρρύτες
θα προλάβουν και θα
προλάβουν πολύ. Αυτό
μας λέει πειστικά, έντο-
να, χωρίς ψευδαισθή-
σεις και μισόλογα τα
νιάτα τα πολλά παιδιά,
που κάθε καλοκαίρι δε
βλέπουν την ώρα να πά-
νε στο χωριό τους να α-
νασάνουν, να θρουν
τους φίλους τους, απ' ό-
λη την Ελλάδα να γα-
ρουν διακοπές με ξε-
γνοιασά, με δροσιά, με
περιεχόμενο, με φίλους
συμπαραστάτες.

Εκείνα τα ηχηρά
πλατιά χαμόγελα στις
συζητήσεις τους, όταν
το έφευγε η ώρα, αλλά
και οι θέσεις τους, οι α-
πόψεις τους, οι τοποθετή-
σεις τους σε σοβαρά θέ-
ματα αφήνουν πολλούς
αορίστους αναγνώστες.

Σ' όλα μισοστά, αλ-
λά σε συναντούσε η σύν-
δεση της ζωής τους με
την παράδοση, με τα ή-
θη και έθιμα και την ε-
νεργό συμμετοχή τους
στη λαοεπεία της Ορθο-
δόξιας μας τις μεγάλες
ημέρες του Δεκαπεντα-
γούστου.

Η συμμετοχή στις εκ-
δηλώσεις των προημέ-
ρων πανηγυριών ήταν
άριστη και άριστη. Χόρε-
ψαν παλιά δημοτικά
τραγούδια: «Μαρία λεν

την Παναγιά», «Μπα-
λατά», «Κοντούλα λε-
μονιά» και πλείστα άλ-
λα. Ο χορός τους άνε-
τος, γοητευτικός στις
γνήσιες παραδοσιακές
μορφές του.

Δεν θα αναφέρουμε
επώνυμα μερικούς που
χόρεψαν σαν μεγάλοι

την Παναγιά, «Μπα-
λατά», «Κοντούλα λε-
μονιά» και πλείστα άλ-
λα. Ο χορός τους άνε-
τος, γοητευτικός στις
γνήσιες παραδοσιακές
μορφές του.

Το σκεφτήκατε η Τζάμνα
να μην έχει νερό; Σε κάθε
νύκτα όταν κοινοποιείται
στο χαλίκι του δρόμου και
πριν φτάσεις στη θύση βλέπεις
να τρέχουν άφθονα νερά και
όταν φτάνεις στη θύση βλέ-
πεις τη φοβερή έλλειψη και
στη συνέχεια σου είναι απέ-
ραντη.

Αυτό το χάλι γίνεται στις
περισσότερες παραδοσιακές
θύρες που βρίσκονται σε κα-
κό χάλι, σε γίνει κάτι απ' την
κοινότητα, υπάρχει προβλε-
ποσύνη.

Έπυχε να ανεβεί στην
Τζάμνα μ' έναν φίλο του χω-
ριού μας, απόγονο παλιών Κα-
λαρρυτιώτικης οικογένειας,
πιστεύω το, ο άνθρωπος συ-
γκινήθηκε απ' την αδιαφορία
για τη θύση, που έγινε ο
κρημνός κάθε Ενετημένου Κα-
λαρρυτιώτη.

Προγραμματισμός και φρον-
τιδα χρειάζεται και όλα θα
γίνουν ευχές. Η αδιαφορία
φέρει κατάρσεις και εδώ που
πα λέμε δικαιολογημένες κα-
τάρσεις.

Στο χωριό μας φέτος, κα-
λοκαίρι 88, το 1ο θέμα της
καθημερινής κουβέντας ήταν
η οδική σύνδεση Γιάννινα Κα-
λαρρύτες και το 2ο το νερό.

Η απελπιστική αδιαφορία
στον βασικό αυτό τομέα της
ζωής του χωριού μας πρέπει
να ληφθεί, γιατί πιστεύουμε ό-
τι υπάρχει ακόμη υπευθυνότη-
τα στους «φορείς» του χω-
ριού μας.

Έτσι θα φτάσουμε σε ση-
μείο να χαϊράμαστε τα πολ-
λά, τα άφθονα νερά των πα-
ραδοσιακών πηγών του χω-
ριού μας.



δάσκαλοι των δημοτι-
κών μας τραγουδιών,
γιατί ήταν τόσο που η
στίχη δε χωράει. Ένα
πρέπει να τονιστεί δεν
υπήρχαν υστερήσαντες.
Εύγε παιδιά, και του
χρόνου!

ΣΤΟ ΕΞΩΚΚΑΝΕΙ

ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

ΜΙΛΑΜΕ ΓΙΑ «ΝΕΡΟ»

Τι κόσμος ήταν αν-
τός που ανέθεσε στο ε-
ξωκκλήσι της Παναγί-
ας μας! Πολύς κόσμος.
Γνωστό, άγνωστο, Κα-
λαρρυτιώτες, όπου γης,
ήρθαν τάμα και ανέθη-
καν και λειτουργήθη-
καν τις 16 Αυγούστου
στην Παναγία μας.

Πηγαίνουμε τις 16
Αυγούστου στο εξω-
κκλήσι της Παναγίας
για τον εξής βασικό και
ουσιαστικό λόγο:

Οι πρόγονοί μας σο-
φά σκέφτηκαν και έπαι-
ον ο καλύτερος γνωρισμός
του Δεκαπενταγούστου

τους ανθρώπους μας

Βαφτίδια στου Α' - Νικόλα

είναι η θεία κοινωνία
δηλαδή η μεταλαβιά.
Για να μεταλάβουν ό-
λοι μικροί, μεγάλοι έ-
καναν τη θεία λειτουρ-
γία στις 15 Αυγούστου
στον Α' - Νικόλα, διότι
δεν μπορούσαν νησιτικοί
ν' ανέθουν στο λόφο
της Παναγίας. Στο ε-
ξωκκλήσι πήγαιναν τις
16 Αυγούστου. Αυτό
γίνεται και σήμερα και



καλά γίνεται σύμφωνα
με την παράδοση του
χωριού μας.

Πόση χαρά, πόση α-
γαλλίαση, πόση συγκί-
νηση να λειτουργούνται
τόσο χριστιανοί χωρια-
νοί στην Παναγία μας.
Τα μανουέλια δεν χω-
ρούσαν κερία απ' την
προσέλευση των πιστών.
Ο μικρός χώρος ναού
ήταν ασφυκτικά γεμά-
τος. Έτσι αναγκαστικά
με το νερό και τον α-
σπασμό των Αγίων ει-
κόνων με τάξη οι πιστοί
πήγαιναν στο προσάυλιο
που ήταν και αυτό γε-
μάτο. Έτσι πολλοί ή-
ταν σκόρπιοι και έξω
απ' τη μάντρα του περι-
βολού της εκκλησίας.

— Σωστά τα λές Νίκο, του είπαμε συγκινη-
μένοι.

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

Πατριωτική έξαρση

Το έντονο πρόβλημα της λειψυδρίας που αντι-
μετώπισαν οι Καλαρρύτες τον περασμένο Ιούλιο, έ-
δειξε τελικά και μια ωραία πλευρά του πατριωτικού
φιλότητος.

Συγκεκριμένα μετά από πρωτοβουλία της Κοι-
νότητας συγκεντρώθηκε το ποσό των 620 χιλ. δρα-
κήριου από εθελοντικές προσφορές κυρίως των Κα-
λαρρυτιωτών που τον Ιούλιο διέμεναν στο χωριό
μόνιμοι, παραθεριστές, κτηνοτρόφοι και στην περι-
οχή της Λαρίσας.

Τα χρήματα αυτά διατέθηκαν για την αγορά
του πλαστικού σωλήνα των εξαρτημάτων, εργατικά
και μεταφορικά.

Η ευγενική και τόσο αξιόπαινη προσπάθεια
των Καλαρρυτιωτών κάθε ηλικίας συνεχίστηκε και με
την «προσωπική εργασία» τους για την τοποθέτηση
του σωλήνα που μετέφερε το νερό από τις πηγές
«Μκούρε» στις δεξαμενές υδρεύσεως του χωριού.

Το αποτέλεσμα της δημοφιλούς αυτής πρωτο-
βουλίας ήταν να αντιμετωπισθεί ένα ζωτικό πρόβλη-
μα έστω και προσωρινά.

Όμως ιδιαίτερα πρέπει να τονίσουμε το μήνυμα
αυτής της πατριωτικής έξαρσης που είναι ότι οι Κα-
λαρρυτιώτες θέλουν, μπορούν και πετυχαίνουν να
συνεργαστούν δημιουργικά, όταν παραμερσουν
τους λίγους καιροσκόπους και κοντόφθαλμους που
το «έργο» τους όσο κι αν θέλουν να το συγκάλυ-
ψουν έγινε ευτυχώς αντιληπτό και φανερό.

Η πίστη δύσκολων καταστάσεων βοηθάει να
βλέπουμε καθαρότερα και ευρύτερα.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΙΗΣΗ

Στην αγορά

Εκεί στην Αγορά
Είναι που έχασα την ηλικία μου
ανάμεσα σε σημαίες και σε συνθήματα
σε λέξεις μεταχειρισμένες
σε τομμένα ασήματα
εξιδιαιτερωμένες και λαοπλάτους
Εκεί στην Αγορά
Είναι που ένωσα χαμένος
ντυμένος την ενοχή της αιδωδότηας
προσπαθώντας να σώσω την ψυχή μου.

Εκεί στην Αγορά
Είναι που έχασα την ψυχή μου
ανάμεσα σε χαμόγελα και υποψίες
σε διαφημίσεις ιδρών και υποσχέσεις
«Αγαλιά μ' ένα αγκαλιά»
να μετράμε
τις ερινύες στα μάτια των άλλων
να θέλουμε ένα μόνο αίσθημα
να σώσουμε
ένα όνειρο.

Εκεί στην Αγορά
Είναι που έχασα και τ' όνειρο
κι ενταφιάστηκε
στην αγκαλιά ενός ύπερου
στην αιδωδότη ενός παιδιού
στη μήτρα μιας παρθένας
Περιμένοντας
να περάσει κάποτε η εποχή της καπηλείας
να ξεαναβεί ο ποιητής το σίγχο του
οι λέξεις το νόημα τους
ο άνθρωπος το πρόσωπό του.

ΑΝΤ. ΔΕΛΩΝΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Συχνά σε συζητήσεις,
ακόμη και σε Συνελεύ-
σεις του Συνδέσμου μας,
συγχωριανοί μας θέλουν
να μάθουν την διαδικα-
σία που απαιτείται για
να κάνει κάποιος ένα έρ-
γο στο χωριό μας.

Θέσαμε το ερώτημα
στην Κοινότητα. Για
τους ενδιαφερομένους
παράθετο και την α-
πάντησή της Κοινότη-
τας.

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
«Η ΠΙΝΔΟΣ»
Λαμπεριώτης 3
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΡΟΣ
Τον κ. Πρόεδρο της Κοι-
νότητας Καλαρρύτες
Εκς Καλαρρύτες
ΚΟΙΝ.: Νομάρχην Ιωαννίνων
Εν τούτοις

Πολλοί συμπατριώτες μας
ερωτών: Ποιος είναι ο νόμι-
μος ενέχυρος που πρέπει να
κάνουν προκειμένου με χρι-
στά τους να κάνουν ένα έρ-
γο καλής ωφέλειας στο χω-
ριό. Π.χ. Μια θύση παραδο-
σιακή, αναστήλωση γεφυριού,
αναμόρφωση χώρων κλπ.
Παρακαλούμε να μας απαν-
τήσετε με έγγραφό σας.
Ιωάννινα 2-9-1988.

Με πατριωτικές χαίρετι-
μοιές
Ο Πρόεδρος
Θ. ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ
Ο Γεν. Γραμματέας
Θ. ΜΑΡΕΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΠΑΡΧΙΑ
ΔΩΔΩΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
Αρθ. Πρωτ. 673

ΠΡΟΣ
Τον Πατριωτικό Σύνδεσμο
Καλαρρύτες «Η ΠΙΝΔΟΣ»
Λαμπεριώτης 3 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΘΕΜΑ: Διαδικασία για τη
--- χρηματοδότηση κοιν.
έργου από ιδιώτη.
ΣΧΕΤ.: Το από 2-9-1988
δικό σας έγγραφο.

Μετά από το ανωτέρω σχε-
τικό σας γνωρίζουμε, ότι για
να χρηματοδοτήσει κάποιος
έργο, πρέπει να εκπέσει και
έργου, να πρέπει να καταθέ-
σει στο Κοινοτικό Ταμείο το
ποσό που απαιτείται για την
κατασκευή του προτεινόμενου
έργου, βάσει τριπλούπου στο
οποίο θα αναγράφεται επι-
κρίσις το έργο επιθυμεί να
γίνει. Στη συνέχεια αφού γί-
νει γνωστή στην Κοινότητα η
κατάθεση, το Κοινοτικό Συμ-
βούλιο θα πάρει απόφαση για
την απόδοχή του κατεθέν-
τος ποσού, για τον τρόπο εκ-
κτέλεσης του έργου και για
ότι άλλο χρειαστεί για την α-
πελευθέρωση των εργασιών.

Παράθετο όμως για την
καλύτερη διεύθυνση του
αυτών θεμάτων, ότι καλόν θα
είναι να γίνεται κάποια συ-
νεργασία Κοινότητας και εν-
διαφερομένου, πρώτο γίνει η
κατάθεση, για την αποφυγή
σκόπων ενεργειών.

Καλαρρύτες 23-9-1988.
Με πατριωτικές χαίρετι-
μοιές
Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Σ. ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ

Παιδαγωγικά και χορευτικούς όμιλους

Όσοι έχουν το κουράγιο και την δύναμη να διαθέσουν ένα μέρος του χρόνου τους, της δραστηριότητάς τους, της ζωής τους, για να ζήσουν, να ζυμωθούν και να μοραστούν με τα νιάτα μας τις αγωνίες τους, τις φιλοδοξίες τους, τους προβληματισμούς τους και τις επιτυχίες τους, αυτοί μόνο έχουν την τύχη να νιώσουν το συναίσθημα και τη χαρά της προσφοράς στη νεανιάδα. Το υπέροχο αυτό συναίσθημά μας το πρόσφεραν τα παιδιά του Λαογραφικού — Χορευτικού Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» που τα ζήσαμε και τα παρακολουθήσαμε από κοντά στις αλληλλήλες εμφανίσεις τους στον Ηπειρωτικό και Ελλαδικό χώρο, τον περασμένο Αύγουστο.

Η φήμη, οι επιτυχίες, η συνέπεια και η προσηνής η ποσότητα του Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» τον έχουν κάνει περιζήτητο στον Ελλαδικό και Ευρωπαϊκό χώρο. Οι προσκλήσεις που δέχτηκε για εμφανίσεις τον Αύγουστο ήταν περίπου 20, από τις οποίες για τεχνικούς λόγους δεν ήταν δυνατόν να ικανοποιηθεί παρά μόνο 5-6 απ' αυτές. Εμφανίστηκε για Σελήνη, Πάτρα, Θήβα, Λαμία, Χρυσούπολη κ.ά. δυστυχώς ο Όμιλος δεν είχε τα χρονικά περιθώρια για να τις πραγματοποιήσει.

ΠΕΡΙΔΕΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Φιλοσοφία του Ομίλου μας είναι ότι αφού ο Παραδοσιακός Χορός είναι απόσταγμα των εκδηλώσεων του απλού ανθρώπου, του λαού, επομένως δικαίωμα να τον χορεύει και ίσως το ψυχικό δεσμό που τον νοσηματοποιεί, έχουν κατά πρώτο λόγο αυτοί οι απλοί άνθρωποι, που ζουν και δραστηριοποιούνται στο ύπαιθρο.

Ο Όμιλος μας όταν του δίδεται η ευκαιρία να βρεθεί με ανθρώπους της φύσης, της δουλειάς της παραγωγής δεν χάνει την ευκαιρία να μεταφέρει την φιλοσοφία του σε πράξη. Έτσι στις 31 Ιουλίου, μετά από πρόσκληση του Πολιτιστικού Συλλόγου, οι «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» βρέθηκαν στην γραφικότητα Πέδικου Ιωαννίνων. Οι εκπαιδευτές διαδέχονταν η μία την άλλη. Όλοι οι κοινόχρηστοι χώροι του χωριού είχαν διαμορφωθεί με πολύ μεράκι σε χώρους εκθέσεων (Λαογραφικές, Λαογραφικές, κεντημάτων, φωτογραφίας κ.ά.). Όλοι οι άνθρωποι όχι μόνο του Συλλόγου αλλά του χωριού είχαν θαυμάσει να συναντηθούν στην προσφορά προς όλους τους καλεσμένους της καλλιτεχνικής και ζωτικής φιλοδοξίας. Όλο το χωριό το ζούσε, συμμετείχε, ήταν υπόθεση του καθενός αλλά και του χωριού. Μακάρι να μπορούσαν όλοι οι κοινωνοί μας και οι κάτοικοι του Νομού μας να ζήσουν αυτόν τον καθολικό δημιουργικό οργανισμό, πολλά θα είχαν να διδαχθούν και ίσως του χρόνου

μετέφεραν και στα χωριά τους αυτό το πνεύμα, γιατί σε πολλά απ' αυτά η φιλοδοξία είναι μια ωραία έννοια του παρελθόντος. Επόμενο ήταν μέσα σ' αυτή την ψυχική ζεστασιά τα παιδιά του Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» να ιδωθούν στο ζωρο πρόγραμμά τους τον καλλιτεχνικό εαυτό τους, να μεταφέρουν τους ομορφότερους χορούς από κάθε γωνιά της Χώρας μας στους Περιδικιώτες γιατί το αξίζουν.

ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ

Το τελευταίο χρόνο η Ομοσπονδία Παιγνιστών, οι Ενώσεις και όλοι οι Πολιτιστικοί φορείς της περιοχής οργανώνουν με επιτυχία στο Χάνι Δελβινακίου πολιτιστικές εκδηλώσεις που τα επίκεντρό τους είναι το Παραδοσιακό Παιγνιστικό παιχνίδι. Οι φετινές εκδηλώσεις περιελάμβαναν θέατρο, συγκροτήματα λαϊκά, Αλβανικά Χορευτικά, Παιγνιστικά Χορευτικά και Χορούς απ' όλη την Ελλάδα από τον Όμιλο «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ».

Οι «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» με τη χάρη και τη λεβεντιά τους έφεραν στις 12 Αυγούστου στο Παιγνιστικό χώρο του Αιγαίου, τη σκελετάδα της Δρόκας την αρμονικότητα της Μακεδονίας και καταχειροκροτήθηκαν από 5 χιλιάδες Παιγνιστές.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Οι «Γιορτές Λόγου και Τέχνης» της Λευκάδας ανδρώθηκαν και επιβλήθηκαν με την διαρκή προσπάθεια των απλών ανθρώπων από το σύνολο του Λευκαδικού Λαού, οι οποίοι στην ιστορία και στη συνειδητή του και έγιναν θεσμός.

Το τελευταίο χρόνο το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας που είναι ο φορέας και διοργανωτής των Γιορτών, προσπαθεί να υλοποιήσει τη νέα κατεύθυνση των Γιορτών που ανυψίζεται στο αίτημα για άλλη ποιότητα, άλλα πρότυπα ζωής.

Στο πλαίσιο των παραπάνω γιορτών διοργανώθηκε το 26ο Διεθνές Φολκλорικό Φεστιβάλ της Λευκάδας από 21-28 Αυγ. 88, στο οποίο συμμετείχαν 14 χώρες (Βέλγιο, Βουλγαρία, Γιουγκοσλαβία, Η. Π.Α., Ινδονησία, Ισπανία, Ιταλία, Νορβηγία, Ουγγαρία, Σοβιετ. Ένωση, Τουρκία, Τσεχοσλοβακία, Ελλάδα).

Από την Ελλάδα συμμετείχαν τα συγκροτήματα: Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» Ιωαννίνων, Όμιλος Παραδοσιακών Χορών Δράμας, Πολιτιστικός Σύλλογος Φερρών, Πολιτιστικός Σύλλογος Κεφαλονιάς «Ο ΜΠΑΛΑΟΣ», «ΝΕΑ ΧΟΡΩΔΙΑ», και «ΑΠΟΛΛΩΝ» Λευκάδας.

Οι «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» συμμετείχαν για 4η χρονιά στο Φε-

στιβάλ της Λευκάδας και είναι πολύ γνωστοί στο κοινό της Λευκάδας που έδειξε την αγάπη του και την εκτίμησή του με τα θερμά χειροκροτήματα στην μεγάλη ενσπρίστη παρέλαση των Εθνών, στην Τελετή έναρξης και συναδέλφωσής και στην εμφάνισή τους το βράδυ της 21 Αυγούστου στην περσόνα πίστο του Φεστιβάλ (Μαρκά) ενώπιον 3 χιλιάδων θεατών.

ΟΙ «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» ΣΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΟΛΟΓΑ

Φέτος οι καθιερωμένες εκδηλώσεις της σφής και της Παράδοσης της Ολυμπιακής φλόγας είχαν ιδιαίτερη λαμπρότητα και επισήμανση. Αυτό φυσικά έχει σχέση με το Πανελλήνιο σήμα της διοργάνωσης της Χίμαιρας Ολυμπιάδας του 1996 στην Αθήνα.

Η Ολυμπιακή φλόγα άναψε την 23 Αυγούστου στην Αρχαία Ολυμπία και με δρομείς μεταφέρθηκε στην Αθήνα, στον έργο βράχο της Ακρόπολης όπου την 24 Αυγούστου διακυτάνευσαν.

Το βράδυ της Πέμπτης 25 Αυγούστου 1988, μεταφέρθηκε με πρωταθλητές μας δρομείς στο Καλλιμάρμαρο Παναθηναϊκό Στάδιο όπου σε απλόσφαιρα απαράμιλλης ομορφιάς και εθνικής συγκίνησης παραδόθηκε, στον Δήμαρχο της Σεούλ και την Κορεάτικη αντιπροσωπεία, που γι' αυτό το λόγο ήρθαν στην Αθήνα.

Την βράδυ της Παρασκευής της Ολυμπιακής φλόγας που είχε ιδιαίτερη επισήμανση την τιμήσαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Ιωάν. Αλευράς, η Υπουργός Πολιτισμού κ. Μελέ. Μερακούρη, ο Υπουργός Παιδείας κ. Γεώργιος Παπανδρέου, ο Δήμαρχος της Αθήνας κ. Μιλτιάδης Έβερτ, ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής κ. Σάμαραντ.

Εκτός όμως των Επισήμων, πέρα από κάθε πρόδραση ήταν η συμμετοχή του Αθηναϊκού λαού. Περισσότερα από 80.000 άτομα είχαν κατακλύσει το Καλλιμάρμαρο και έτσι μία ώρα προ της έναρξης της τελετής όχι μόνο δεν ήταν δύσκολη η είσοδος στο Στάδιο αλλά ούτε η προσέλαση στους γύρω δρόμους.

Η τελετή άρχισε με παρουσίαση Παραδοσιακών Κορεάτικων Χορών από το συγκροτήμα του Κρατικού Θεάτρου της Σεούλ.

Το Στάδιο στην κυριολεξία αίσθησε από τις επευφημίες και τις εκδηλώσεις ενθουσιασμού, μόλις έκαιχαν την εμφάνισή τους οι φουταναλλοφόροι χορευτές.

Οι Χορευτές αφού εισήλθαν πρέχοντας — με γιουρούσι — στην πίστα του Στάδιου σχημάτωσαν 5 μεγάλους κύκλους, το σήμα των Ολυμπιακών αγώνων, και πρόσφεραν για λίγα λεπτά ανεπαύνητα ρίγη εθνικής συγκίνησης και περηφάνειας με τους μοναδικούς λεβέντικους Ελληνικούς Χορούς που παρουσίασαν.

Τα συγκροτήματα που συμμετείχαν εκπροσωπούσαν όλες σχεδόν τις περιοχές της Στεριανής Ελλάδας. Από την Μακεδονία συμμετείχε ο Χορευτικός Όμιλος των Σερρών και το Χορευτικό από την Αλεξάνδρεια.

Την Ήπειρο εκπροσωπούσε ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ». Από την Στερεά Ελλάδα συμμετείχαν συγκροτήματα από τα Μέγαρα, το Κορινθίο και την Αθήνα.

Από την Πελοπόννησο το Λύκειο Ελληνίδων Τριπόλεως. Μετά τους Τσαλδάρους ο οποίος είχαν Κρητικά και Ποντιακά συγκροτήματα που για λίγα λεπτά κι αυτά έδωσαν το στήμα της αγρότητας και της αυθεντικότητας δύο άλλων περιοχών της Χώρας μας που τόσο πρόσφεραν στον Ελληνισμό.

Η μεγάλη στιγμή έφτασε! Με υπόκρουση την υποβλητική και ιδιαίτερα δυναμική, ειδική μουσική σύνθεση του Βαγγ. Παπαθανασίου, εισέρχεται στο Καλλιμάρμαρο ο δρομέας με την Ολυμπιακή φλόγα. Οι προβολείς του Στάδιου σβήνουν και η στιγμή είναι τόσο υποβλητική που δεν ακούγεται ούτε καν ψήφρος. Ο δρομέας πλησιάζει το θωμά και με την Ολυμπιακή φλόγα τον ανάβει! Αμέσως η ισχύς της σφής από τα ισταμάνια χρονοκροτήματα 80 χιλ. ανθρώπων, και το σκοτάδι στις κερκίδες το διαδέχεται ένα γραφικό και συγκλονιστικό φαντασμαγορικό θέαμα που δημιουργούν οι χιλιάδες λαμπάδες — μοιράζονταν στην είσοδο του Στάδιου — που συγχρόνως με την φλόγα λανάθουν.

Η ορχήστρα και η χορωδία δονούν τον αέρα με τους ήχους που Ολυμπιακού ύμνου «Αρχαίο Πνεύμα Αθάνατο...». Στιγμές μοναδικού Ελληνικού Μεγαλείου! Στιγμές που μετέφερε με απ' ευθείας μετάδοση η Τηλεόραση σε κάθε Ελληνικό σπίτι και συντόνισαν όλες τις Ελληνικές υπαρκτές να χτυπούν στην ίδια συχνότητα, τις καρδιές να πλημμυρίζουν από Ελλάδα, τις ψυχές να ανυψώνονται στα ουράνια από υπερηφάνεια και πανόλη Ελληνικό του να διατρέχει την πορεία 1898-1996 και να πιστεύει στο όνειρο ώστε να θεωρεί και προσωπική του υπόθεση την Χρυσή Ολυμπιάδα του 1996.

Ακολούθησαν τα μηνύματα των επισήμων και η παράδοση από τον κ. Νικολάου, της Ελλην. Ολυμπιακής Επιτροπής, της Φλόγας στον Δήμοχο της Σεούλ. Το εορταστικό πρόγραμμα συνεχίστηκε με πολύ πετυχημένη επίδειξη Ρυθμικής και Μπαλέτου από εκπαιδευτές κοριτσάκια που κατέλαβαν την

πίστα του Στάδιου.

Η τελετή έληξε με θαυμάσιες μουσικές εκπλήξεις από την πολυάριθμη ορχήστρα.

Η συμμετοχή του Χορευτικού μας Ομίλου στην πανεθνική ειδήλωση αποτελεί ιδιαίτερη τιμή αλλά και αναγνώριση της ποιότητας, σοβαρότητας και της υπεύθυνης του Ομίλου μας.

Η αποστολή του Λαογραφικού και Χορευτικού Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» που συνοδεύονταν από τον Πρόεδρο του Ομίλου κ. Θεόδ. Μπριζνίκη, δέχθηκε τέσσερες μέρες στην Αθήνα (23-26 Αυγ.) και έλαβε μέρος στις γενικές πράξεις, 23 και 24 Αυγ. και στην εντυπωσιακή τελετή της 25 Αυγ. 1988, εκπροσωπώντας τον χώρο της Δυτ. Ελλάδας.

«ΤΑΥΡΕΙΑ '88»

Οι πολήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις «ΤΑΥΡΕΙΑ '88» διοργανώθηκαν και φέτος από τον Δήμο Τάυρου στην πλατεία «Αγ. Γεώργιος» με μια μεγάλη και αξιόλογη ποικιλία εκδηλώσεων.

Η βραδιά της 26 Αυγούστου 1988 ήταν βραδιά της Παράδοσης και του Χορού αφιερωμένη στη φιλία των λαών και στο ζωρο πρόγραμμα συμμετείχαν τα συγκροτήματα: Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» Ιωαννίνων και το συγκροτήμα «Σελδοκόκο Τσιμπόλα Μούζικα» από την Μυκάλη της Τεοχολοακίας.

Ο Δήμαρχος Τάυρου κ. Παν. Βακαλόπουλος προλόγизοντας μεταξύ άλλων είπε: «...Το «ΤΑΥΡΕΙΑ '88» περισσότερο από κάθε άλλη χρονιά φέτος αποσκοπεί ιδιαίτερα στην μασία και παίρνουν Εξαιρετικές διαστάσεις γιατί η πραγματοποίησή τους κάτω από τις σημερινές οικονομικές συνθήκες και με υποτιμηθεί επιχορήγηση από το Υπουργείο Πολιτισμού. Αυτό δείχνει ότι ο Δήμος μας αλλά και γενικά η Τοπική Αυτοδιοίκηση, δεν συμβιβάζεται στην προσπάθεια παραμερισμού και δεν υπαγορεύει ακόμα και στις πιο απίθανες συνθήκες, που αντιμετωπίζουμε... Ο Πολιτισμός για μας δεν είναι μόνο τέχνη, προγούδι, χορός, είναι έκφραση και πρόσωπο ζωής, δεμένος με όλα τα επίκαιρα ζωτικά προβλήματα, την πρόοδο, την ποιότητα της ζωής... Γι' αυτό το «ΤΑΥΡΕΙΑ '88» είναι αφιερωμένο στο Περιβάλλον, το Περιβάλλον, την Ειρήνη. Πως άλλως θα θέλαμε τον Πολιτισμό να αναπτύσσεται μέσα σε ένα καταστραμμένο περιβάλλον, με μια απομακρυσμένη και ημιμαρτυρία ανθρώπινου κυκλώματος...»

Στις 2 Σεπτέμβρη τα ξεχωριστά του Λαογραφικού και Χορευτικού Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» που συνοδεύονταν από τον Πρόεδρο του Ομίλου κ. Θεόδ. Μπριζνίκη, δέχθηκε τέσσερες μέρες στην Αθήνα (23-26 Αυγ.) και έλαβε μέρος στις γενικές πράξεις, 23 και 24 Αυγ. και στην εντυπωσιακή τελετή της 25 Αυγ. 1988, εκπροσωπώντας τον χώρο της Δυτ. Ελλάδας.

Η αποστολή με τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» που συνοδεύονταν από τον Πρόεδρο του Ομίλου κ. Θεόδ. Μπριζνίκη, δέχθηκε τέσσερες μέρες στην Αθήνα (23-26 Αυγ.) και έλαβε μέρος στις γενικές πράξεις, 23 και 24 Αυγ. και στην εντυπωσιακή τελετή της 25 Αυγ. 1988, εκπροσωπώντας τον χώρο της Δυτ. Ελλάδας.

Η αποστολή με τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» που συνοδεύονταν από τον Πρόεδρο του Ομίλου κ. Θεόδ. Μπριζνίκη, δέχθηκε τέσσερες μέρες στην Αθήνα (23-26 Αυγ.) και έλαβε μέρος στις γενικές πράξεις, 23 και 24 Αυγ. και στην εντυπωσιακή τελετή της 25 Αυγ. 1988, εκπροσωπώντας τον χώρο της Δυτ. Ελλάδας.

Η αποστολή με τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» που συνοδεύονταν από τον Πρόεδρο του Ομίλου κ. Θεόδ. Μπριζνίκη, δέχθηκε τέσσερες μέρες στην Αθήνα (23-26 Αυγ.) και έλαβε μέρος στις γενικές πράξεις, 23 και 24 Αυγ. και στην εντυπωσιακή τελετή της 25 Αυγ. 1988, εκπροσωπώντας τον χώρο της Δυτ. Ελλάδας.

Συνέχεια στην 7η σελ.

Ακόμη 3 βραβεία

Εμφάνιση του Χορευτικού στην Πολωνία

Γράφει ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΟΓΟΡΙΤΗΣ, καθηγητής

Ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» πραγματοποίησε φέτος από τις 3 του Σεπτεμβρίου μέχρι τις 12 μια εξαιρετικά πετυχημένη εμφάνιση στην ΖΑΚΟΠΑΝΕ της Πολωνίας, ανταποκρινόμενος σε πρόσκληση της οργανώτριας επιτροπής του Φεστιβάλ της ΖΑΚΟΠΑΝΕ.

Την 1η Σεπτεμβρίου, 28 χορευτές, 4 οργανοπαίτες, ο δάσκαλος και η τριμελής επιτροπή της διοργάνωσης περνώντας τα σύνορα της Νίκης και διασχίζοντας την Γιου-

κιοριολέξια, στο πρώτο και στα έλτα. Γίνονται η ταξιοποίηση της αποστολής, σε ειδικά κλεισμένο γι' αυτήν ξενοδοχείο και η πρώτη μέρα ολοκληρώνεται το βράδυ με επίσκεψη στη ΖΑΚΟΠΑΝΕ.

Την επομένη, 4 Σεπτεμβρίου, 88, Κυριακή, ημέρα έναρξης του Φεστιβάλ, ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» συμμετέχει στην παρέλαση που πραγματοποιείται στους κεντρικούς δρόμους της ΖΑΚΟΠΑΝΕ. Βέβαια, παίζουν μέρος, εκτός από τα ορεινά Πολωνι-

κό, στο πρώτο και στα έλτα. Γίνονται η ταξιοποίηση της αποστολής, σε ειδικά κλεισμένο γι' αυτήν ξενοδοχείο και η πρώτη μέρα ολοκληρώνεται το βράδυ με επίσκεψη στη ΖΑΚΟΠΑΝΕ.

Την επομένη, 4 Σεπτεμβρίου, 88, Κυριακή, ημέρα έναρξης του Φεστιβάλ, ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» συμμετέχει στην παρέλαση που πραγματοποιείται στους κεντρικούς δρόμους της ΖΑΚΟΠΑΝΕ. Βέβαια, παίζουν μέρος, εκτός από τα ορεινά Πολωνι-



κό, στο πρώτο και στα έλτα. Γίνονται η ταξιοποίηση της αποστολής, σε ειδικά κλεισμένο γι' αυτήν ξενοδοχείο και η πρώτη μέρα ολοκληρώνεται το βράδυ με επίσκεψη στη ΖΑΚΟΠΑΝΕ.

Την επομένη, 4 Σεπτεμβρίου, 88, Κυριακή, ημέρα έναρξης του Φεστιβάλ, ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» συμμετέχει στην παρέλαση που πραγματοποιείται στους κεντρικούς δρόμους της ΖΑΚΟΠΑΝΕ. Βέβαια, παίζουν μέρος, εκτός από τα ορεινά Πολωνι-

κό, στο πρώτο και στα έλτα. Γίνονται η ταξιοποίηση της αποστολής, σε ειδικά κλεισμένο γι' αυτήν ξενοδοχείο και η πρώτη μέρα ολοκληρώνεται το βράδυ με επίσκεψη στη ΖΑΚΟΠΑΝΕ.

Η αποστολή με τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» που συνοδεύονταν από τον Πρόεδρο του Ομίλου κ. Θεόδ. Μπριζνίκη, δέχθηκε τέσσερες μέρες στην Αθήνα (23-26 Αυγ.) και έλαβε μέρος στις γενικές πράξεις, 23 και 24 Αυγ. και στην εντυπωσιακή τελετή της 25 Αυγ. 1988, εκπροσωπώντας τον χώρο της Δυτ. Ελλάδας.

Συνέχεια στην 7η σελ.

ΑΣΗΜΙΑ

Συνέχεια από την 7η σελ.

με θαυμασμό ότι η εμφάνισή τους κίνησε ήταν καταπληκτική. Είχαν ιδρύσει εμπνευστικά στην Νεάπολη, στο Λιθόρνο, τη Γένοβα, τη Σαρδηνία, στη Μάλτα, τη Βενετία, το Τρίεστι, την Αγκώνα και τη Ραγούσα. Οι ευφρόσυνες και εργατικοί αυτοί Ηπειρώτες δεν περιορίζονταν στη δράση τους αποκλειστικά στις τραπεζικές και εμπορικές εργασίες. Προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να γράψουν, τις τέχνες και την τοπική βιοτεχνία. Το πνεύμα Καλαρρυτιώτικο εργαστήριο χρυσόχοις είχαν φθάσει τότε σ' ένα σπάνιο βαθμό τελειότητας. Τεχνίτες σαν τον αρχιχρυσόχο του Αλ. Παρά, Θανάση Τσιμομήτη, τον μοναδικό σφυρηλάτη Δημήτρη Παπαγεωργίου και τον Διαμάντη Μπάρα, που προσέφεραν, είναι μορφές που ξεφύγουν από τα στενά όρια της δουλειάς τους και αγγίζουν την περιοχή της μεγάλης τέχνης. Κι αυτό δεν είναι διαπίστωση που γίνεται σήμερα από εμάς τους μεταγενέστερους, αλλά κάτι που το νιώθουν και προσωπικά οι σημερινά εκείνοι δημιουργοί. Ακόμα μια απόδειξη ότι είχαν ξεφύγει θεληματικά από την «καθημερινή» ανωνυμία

της λαϊκής τέχνης.

Ένα χαριτωμένο ανέκδοτο του Δημήτρη Παπαγεωργίου φωτίζει χαρακτηριστικά τη στάση τους αυτή. Οι Γιαννιώτες προσοπίθ θηλάσανε κάποτε να χορίσουν έναν εξαιρετικό ασμένιο δίσκο στον Αλ. Παρά. Γυρβάνον λοιπόν από τον Παπαγεωργίου να δώσει με το σφυρί του τον τελειωτικό «σέρο» στο μοναδικό αυτό «κονί». Ο Καλαρρυτιώτης τεχνίτης δέχτηκε, αλλά ζήτησε ένα φλουρί για κάθε σφυριά του! Απελπισμένοι οι Γιαννιώτες από τον ανήκουστο αυτόν όρο, που προτεινόταν ένα μεγάλο ποσό για να εκτελέσει την εργασία του δίσκου... σφυρομετρήματα. Ο Παπαγεωργίου όμως αρνήθηκε και, όταν οι προσοπίθ υποχώρησαν, έδωσε τον «σέρο» του δίσκου με τρεις μονάχα σφυριά! Είπε τότε στους καπλητάτους εργοδότες ότι δεν απόληπτος το πολύ χρήμα, αλλά την αναγνώριση της αξίας της τέχνης του! Δε σερ θυμίζει η ιστορία αυτή το περίφημο «Ο» του Τζόζο;

Τέτοιοι ήταν οι Καλαρρυτιώτες τεχνίτες, που τόση ζωή δώσανε στην επανορθωτική οργανολογική!

ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑΣ «Ζακυνθινός»

ΛΑΔΙ ΣΤΟ ΛΥΧΝΑΡΙ

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗ 2η ΣΕΛ.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) η κ. ΒΙΒΗ ΤΖΑΛΑΒΡΑ Θεσσαλονίκη.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο κ. ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΝΕΣΣΗΣ Λαμία.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΟΚΑΣ Πέριμα Πειραιώς.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) η κ. ΝΑΚΙΑ ΜΙΝΤΖΑ — ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ Καθηγήτρια Μουσικής, Αθήνα.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο κ. ΚΩΣΤΑΣ ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ Γιάννινα.

— Χίλιες εκατόν πενήντα (1.500 δρχ.) ο κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΑΜΠΑΛΗΣ έμπορος Τρίκαλα (σύζυγος Ειρήνης Π. Θεοχάρη).

— Χίλιες (1.000 δρχ.)

ο κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΙΝΤΖΑΣ Φαρκαδόων.

— Χίλιες (1.000 δρχ.) η κ. ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΩΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ Αθήνα.

— Χίλιες (1.000 δρχ.) η κ. ΚΑΛΛΙΡΟΗ ΡΑΦΑ Αθήνα.

— Χίλιες (1.000 δρχ.) ο κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΚΟΥΡΗΣ έμπορος Ηγουμενίου.

— Χίλιες (1.000 δρχ.) η κ. ΡΙΤΑ ΖΑΡΙΜΠΑ — ΜΟΥΚΑ Γιάννινα.

Τα «Κ.Ν.» τους εχαρίστουν θερμά.

Όσοι εκτιμούν την εφημερίδα μας και θέλουν να ενισχύσουν την προσπάθειά μας, μπορούν να μας στείλουν, τη συνδρομή τους και να μας συστήσουν σε συγχωριανούς γνωστούς και φίλους.

Λόγω πληθώρας ύλης

τα ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ αναβάλλονται.

με ψόνια στην γραφική πόλη της ΖΑΚΟΠΑΝΕ, όπου και αναγεινώνεται στο Χορευτικό μας η απονομή του 3ου βραβείου διάκρισης καθόλου ευκαταρρόνητη, αν ληφθεί υπόψη ο μεγάλος κορυφής τον συγχωριανό.

Οι οργανωσάτες το Σάββατο της 10ης του Σεπτεμβρίου κάνουν ειδική εορταστική μουσική για το Πολωνικό ραδιόφωνο. Το απόγευμα της ίδιας μέρας η αποστολή μας συμμετέχει σε ειδική ορεινή τελετή στην εσχόλη γνωστή με το όνομα «Γιοστή του Λουζάνικου». Το βράδυ της ίδιας πάντα μέρας πα αόβρια του Χορευτικού αποστολόν το 1ο

ΒΡΑΒΕΙΟ σε ειδικό δυνάστη Πολωνικό χορό.

Επλέον τιμητική διάκριση απονεμήθηκε στους οργανωσάτες μας για την άσκια εκτέλεση.

Κυριακή, 11 Σεπτεμβρίου του 1988. Τελευταία μέρα παραμονής της αποστολής μας στην μαγευτική ΖΑΚΟΠΑΝΕ. Τότε από μια διπλή εμφάνιση του Χορευτικού μας πρώτο βράδυ κλείνει η αυλαία της πανέμορφης αυτής Πολωνικής Φεστιβάλικής Φιέτας. Το Χορευτικό μας ακολουθώντας το δρόμο της επιστροφής επανέρχεται στην ίδια έδρα του.

Τα προβλήματα των Καλαρρυτιών

Συνέχεια από την 3η σελ. Λαράριες, δεν φτάνει. Έτσι φέτος το καλοκαίρι φτάσαμε στην άσχημη κατάσταση να μην υπάρχει νερό στους Καλαρρυτίες. Παίρνουμε με το δελτίο νερό τον μήνα Ιούλιο. Με τη βοήθεια της Κοινότητας και κυρίως των καπνικών μας των οποίων έγινε έλεος, δόθηκε μια πρόχειρη λύση με ένα λάστιχο δύο ιντσών μεταφέρθηκε στο υπαίθριο δίκτυο νερό. Επί του παρόντος αντιμετωπίστηκε αλλά δεν λύθηκε το πρόβλημα. Οριστικά θα λυθεί με το έργο που κατασκευάζεται. Σύμφωνα με το οποίο θα μεταφερθούν από μια μακρινή πηγή (5-6 χιλιόμετρα απόσταση) 70 κυβικά μέτρα νερό την ώρα. Όμως ο ρυθμός της χρηματοδότησης που είναι πολύ μικρός γι' αυτό και θα χρειαστεί 3-4 χρόνια ακόμη να τελειώσει.

— ΔΗΜΟΣ: Θέλετε να συμπληρώσετε κάτι στο θέμα του νερού κ. Γραμματέα;

— Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ (Θ. Μαρτίτης): Ναι είναι στο θέμα της ύδρευσης δημιουργήθηκε ένα πρόβλημα γύρω από την μόλυνση των νερών. Ο Συνδέσμος μας και προς την κατεύθυνση αυτή κινήθηκε δραστήρια προς τις αρμόδιες υπηρεσίες και τις κινητοποιήσεις σε βάθος που μπορεί να περάσει από άρχισες να λυθούν το πρόβλημα. Λόγω της ίσως κακής αντιμετώπισης, λόγω της μη σωστής χωροθέτησης των δεξαμενών που υπάρχουν από χωριό, παρατηρήθηκαν φαινόμενα μολύνσεων του νερού με άμεσο κίνδυνο την υγεία των κατοίκων. Είναι που δεν ολοκληρώθηκε όμως, λόγω ελλείψεως του ανάλυσης προσωπικού, όπως μας είπαν οι μηχανικοί υπηρέτες του Νομού, είναι η λήψη δειγμάτων νερού από τις παραδοσιακές βρύσες που χρησιμοποιούν οι κάτοικοι και κριτικές, αλλά οπωσδήποτε, πρέπει να δρομολογήσει ένα πρόγραμμα από την Πολιτεία να βοηθηθούν οι Παραδοσιακοί οικισμοί. Αυτός ο τρόπος θα είναι δάνεια, θα είναι επιδότηση, θα είναι χορήγηση υλικών, θα είναι ευεργετική Συνέδριο στην Άρτα και θα διατηρήσουν και να φτιάξουν και καινούρια βρύσες.

— ΠΡΟΕΔΡ.: Είναι ένα τεράστιο θέμα ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να βοηθηθούν, αλλά οπωσδήποτε, πρέπει να δρομολογήσει ένα πρόγραμμα από την Πολιτεία να βοηθηθούν οι Παραδοσιακοί οικισμοί. Αυτός ο τρόπος θα είναι δάνεια, θα είναι επιδότηση, θα είναι χορήγηση υλικών, θα είναι ευεργετική Συνέδριο στην Άρτα και θα διατηρήσουν και να φτιάξουν και καινούρια βρύσες.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

— ΔΗΜΟΣ: Κύριε Πρόεδρε ποια ακριβώς προβλήματα θέτε από χωριό, γιατί όμως έχουμε ένα και πολλούς παραδοσιακούς οικισμούς και τι γίνεται μ' αυτούς τώρα.

— ΠΡΟΕΔΡ.: Είναι ένα τεράστιο θέμα ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να βοηθηθούν, αλλά οπωσδήποτε, πρέπει να δρομολογήσει ένα πρόγραμμα από την Πολιτεία να βοηθηθούν οι Παραδοσιακοί οικισμοί. Αυτός ο τρόπος θα είναι δάνεια, θα είναι επιδότηση, θα είναι χορήγηση υλικών, θα είναι ευεργετική Συνέδριο στην Άρτα και θα διατηρήσουν και να φτιάξουν και καινούρια βρύσες.



— ΔΗΜ.: Δηλαδή θα πρέπει να επιδοτηθούν οι κάτοικοι που φτιάχνουν τους Παραδοσιακούς οικισμούς, για να τους διατηρήσουν και να φτιάξουν και καινούρια βρύσες.

— ΠΡΟΕΔΡ.: Είναι ένα τεράστιο θέμα ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να βοηθηθούν, αλλά οπωσδήποτε, πρέπει να δρομολογήσει ένα πρόγραμμα από την Πολιτεία να βοηθηθούν οι Παραδοσιακοί οικισμοί. Αυτός ο τρόπος θα είναι δάνεια, θα είναι επιδότηση, θα είναι χορήγηση υλικών, θα είναι ευεργετική Συνέδριο στην Άρτα και θα διατηρήσουν και να φτιάξουν και καινούρια βρύσες.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

— ΔΗΜΟΣ: Κύριε Πρόεδρε ποια ακριβώς προβλήματα θέτε από χωριό, γιατί όμως έχουμε ένα και πολλούς παραδοσιακούς οικισμούς και τι γίνεται μ' αυτούς τώρα.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

— ΔΗΜΟΣ: Κύριε Πρόεδρε ποια ακριβώς προβλήματα θέτε από χωριό, γιατί όμως έχουμε ένα και πολλούς παραδοσιακούς οικισμούς και τι γίνεται μ' αυτούς τώρα.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

— ΔΗΜΟΣ: Πριν συνεχίσουμε όμως τη συζήτηση και περάσουμε στ' άλλα προβλήματα του χωριού, σε ακούσαμε λίγη μουσική.

Χρονογράφημα

Α ΣΗΜΙΑ

ΔΙΟΝ. ΡΩΜΑ

Ένα από τα ωραιότερα στολίσια των Ζακυνθινών αρχοντικών, που χαθήκανε κατά την τελευταία τρομερή θεομηνία, ήταν και το θαυμάσιο ασήμικο τους. Με όλο που μερικοί από τους κατόχους ήταν αρκετά πυχροί και το σπίτι τους γκρεμίστηκε δίχως να καεί, η απώλεια του Ζακυνθινού ασήμικου είναι σχεδόν καθολική. Γλίτωσαν όσα κομμάτια είχαν κιάλια μεταφερθεί στην Αθήνα (ή αλλιώς) και τα λίγα εκείνα που υπήρχαν στις αρχοντικές θερινές κατοικίες, στην εσχάτη, τον ασήμικο που σωζότανε ακόμα στη Ζάκυνθο, παρ' όλη την εδωκομνητική πενήνταχρονη αφάνεια (που διοχέτευσε τεράστιες ποσότητες του στα αθηναϊκά αρχαιολογεία), ήταν μια ακόμη απόδειξη της απίστευτης ευμάρειας του νησιού κατά τα παλαιότερα χρόνια. Στο σπονδαίο στατιστικό έργο του Π. Μερκλή, που τυπώθηκε στα 1811 (SAGGIO STORICO — STATISTICO DELLA CITTA ED ISOLA DI ZANTE, 1811) αναφέρονται ανάμεσα στους διάφορους επαγγελματίες 110 χρυσόχοι και ασήμουργοι! Για έναν πληθυσμό 14.000 κατοίκων ο αριθμός αυτός είναι τόσο εύλογος που μιλάει μόνος!

Πρέπει όμως να κάνουμε εδώ μια αναγκαία διαστολή. Η Ζακυνθινή ασήμουργία γνώρισε δυο σημαντικά στάδια και εκδηλώθηκε με δυο διαφορετικούς τρόπους. Οι τελευταίοι αυτοί είναι ο εκκλησιαστικός και ο κοσμικός. Ποιές εικόνες, μανουάλια, κανδήλια, πολυέλαια, ντυσίματα Ευαγγελίων, τάματα κτλ. αποτελούσαν την μίαν ειδικότητα, και οι δικοί, οι καφετέρες, τα μηχανοργάνωτα και διάφορα άλλα είδη οικιακής χρήσεως την άλλη. Όσο για τους διαφορετικούς τρόπους, τους ξεχωρίζει η επιρροή του ηπειρωτικού επαγγελματικού στοιχείου, που εγκαταστάθηκε στα Ιόνια νησιά μετά το διωγμό του από τον Αλή Πασά. Μπορεί κανείς να πει ότι, προτού καταστραφούν οι Καλαρρυτίες, η Ζακυνθινή ασήμουργία ακολουθούσε καλόνια και μοντέλα ιταλικά και αγγλικά. Το πιο συνηθισμένο είδος, που κατασκεύαζε σε ποσότητες, πίστευτες, ήταν οι καφετέρες. Ομοιολόγος δεν μπορούσε ποτέ να καταλάβει την αιτία της πληθυσμιακής αυτής παραγωγής.

Πάντως, απ' όλα τα ασήμικα εκείνα που συναντούσαμε στα Ζακυνθινά σπίτια, τα «μπαρούκια» ήταν τα πολυπληθέστερα. Υπήρχαν σε όλα τα «σπιλ» και σε κάθε ποτήρι. Αμέσως μετά τα «μπαρούκια» έρχονταν οι δικοί με τις αμείντες ποικιλίες τους. Στην «κοσμική» ασήμουργία του νησιού ο δίκος είναι δίχως άλλο το ωραιότερο και πιο ενδιαφέρον αντικείμενο. Οι Ηπειρώτες τεχνίτες πάλι διακρίθηκαν περισσότερο στην εκκλησιαστική ασήμουργία, δίχως όμως και να παραλείψουν τέλεια την άλλη. Υπήρχαν στη Ζάκυνθο μερικοί δικοί που διαμόρφωναν τη Μήκρη, που ήταν εδωσικά δείγματα προηγμένης ασήμουργικής. Κι επειδή αναφέραμε τ' όνομα του ενδοέτορου Καλαρρυτιού ασήμουργου, ας ρίξουμε μια σύντομη ματιά στην ιδιαίτερη πατρίδα του και τις τύχες της.

Οι Καλαρρυτίες ήταν ένα χωριό ορεινό, γενοτικό με το Συρράκο, στις πλαγιές του Πολύαινου. Οι δίδυμες, ας πούμε, αυτές πόλεις δεν έχανε παλαιά κατάρια κι ούτε αναφέρονται από τους αρχαίους συγγραφείς. Γύρω στα 1815 ο Πουκεβίλ συνάντησε στους Καλαρρυτίες κάπου 200 οικογένειες, όμως σημειώνει Συνέχεια στην 8η σελ.

— ΔΗΜΟΣ: Ευχαριστώ πολύ.

— ΔΗΜΟΣ: Ευχαριστώ πολύ.

— ΔΗΜΟΣ: Ευχαριστώ πολύ.

ΣΧΟΛΙΟ

Οι Καλαρρυτίες, ασημουργοί

Ο Διονύσιος Ρώμας σ' ένα χρονογράφημά του, όπου ασχολείται με τ' ασήμικα των Ζακυνθινών αρχοντικών, που όπως λέει ήταν και το ωραιότερο στολίδι τους υπογράφει την υποχρήση που είχαν οι Ηπειρώτες τεχνίτες στην ασήμουργία και προσθέτει πως οι δικοί του Καλαρρυτιώτη ασήμουργοι Διαμάντη Μπάφα ήταν εξίσια δείγματα προηγμένης ασήμουργικής.

Με την ευκαιρία αυτή αναφέρει ότι στα 1815 ο Πουκεβίλ συνάντησε στους Καλαρρυτίες κάπου δέκα οικογένειες, αναφέροντας με θαυμασμό ότι η εμπροχική τους κίνηση ήταν καταπληκτική. Είχαν ιδρύσει εμπορικά σπίτια στη Νέζαπολη, στο Λιβόρο, στη Γένοβα, στη Σαρδηνία, στη Μάλτα, στη Βενετία, στο Πρίστι, στην Αγκόνα και στη Ραγούζα.

Οι ευφύεστατοι και εργατικοί αυτοί Ηπειρώτες δεν περιορίζονταν στη δρόση τους αποκλειστικά στις τραπεζικές εργασίες. Προστατεύανε με κάθε τρόπο τα Γράμματα, τις τέχνες και την τοπική βιοτεχνία. Τα περιώνυμα Καλαρρυτιώτικα εργαστήρια χρυσόχοις είχαν φθάσει τότε σ' ένα σπάνιο βαθμό τελειότητας. Τεχνίτες σαν τον αρχιχρυσόχοο του Αλή Πασά Θανάση Τσιμούρη, το μοναδικό σφυρηλάτη Δημήτρη Παπαγεωργίου και το διαμάντη Μπάφα, είναι μορφές που ξεφεύγουν από τα στενά όρια της δουλειάς τους κι αγγίζουν την περιοχή της μεγάλης τέχνης. Κι αυτό, λέει ο Ρώμας, δεν είναι διαπίστωση που γίνεται σήμερα από εμάς τους μεταγενέστερους, αλλά κάτι που το νιώθανε προσωπικά και οι σημαντικοί εκείνοι δημιουργοί.

Και τελειώνει το χρονογράφημά του με ένα χαριτωμένο ανέκδοτο του Δημήτρη Παπαγεωργίου που αποτελεί, όπως λέει, και απόδειξη ότι οι Καλαρρυτιώτες τεχνίτες είχαν ξεφύγει από την καθιερωμένη ανωνυμία της λαϊκής τέχνης.

Κάποτε, λέει, οι Γιαννιώτες προσέλαβαν να χαρίσουν έναν εξαιρετικό δίσκο στον Αλή Πασά. Γυρέψανε λοιπόν από τον Παπαγεωργίου να δώσει με το σφυρί του τον τελειωτικό «καρά» στο μοναδικό αυτό «κονί». Ο Καλαρρυτιώτης τεχνίτης ζήτησε ένα κλουρί για κάθε σφυρίδα του! Απελπισμένοι οι Γιαννιώτες από τον ανήκουστο αυτόν όρο, του προτίναξαν ένα μεγάλο ποσό για να εκτελέσει την εργασία του δίχως... σφυρομετρήματα. Ο Παπαγεωργίου όμως αρνήθηκε και όταν οι προσετοί υποχώρησαν έδωσε τον «καρά» του δίσκου με τρεις μονάχα σφυρίδες! Είπε τότε στους κατάπληκτους εργοδότες ότι δεν αποζητούσε το πολύ χρήμα, αλλά την αναγνώριση της αξίας της τέχνης του!

Το χρονογράφημα αυτό του Διονυσίου Ρώμας βρίσκεται στα «Ζακυνθινά» του (σελ. 346, εκδ. Ι. Δ. Κολιάρου Αθήνα 1983).

Δ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΜΕΣΤΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Συνέχεια από την 6η σελ. αμαρτήσουμε την καταστροφή, να απομακρύνουμε τα Πυρηνικά, να κρατήσουμε ζωντανή την ανάσα ζωής, να σώσουμε και να προχωρήσουμε τον Πολιτισμό, που το ανθρώπινο χέρι και νους έφτιαξαν μέχρι σήμερα».

Συντηρητικές στιγμές και νότα αισιοδοξίας χάρισαν τα δύο συγκροτήματα όταν η πολυμελής Τετρακοβόσκικη ορχήστρα έπαιξε Ελληνικούς σκοπούς και αδελφωμένα τεσσάρων Ομήλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» και του Τετρακοβόσκικου συγκροτήματος χόρευαν ογκοειδή, ενώ ο κόμος ενθουσιασμένος χειροκροτούσε και τους έβλεπε με λουλούδια. Αυτές και μόνο οι σημειώσεις είναι ικανές να δικαιολογήσουν να δικάσουν την προσπάθεια των Φαλαγγικών συγκροτημάτων σ' όλα τον κόσμο.

ΠΤΟΛΕΜΑΙΪΔΑ

Ο Δήμος της Πτολεμαΐδας στην προσπάθειά του να κατισχύσει τις Πολιτιστικές εκδηλώσεις θεσμοί για την περιοχή και την πόλη, προχώρησε και φέτος στην υλοποίηση τους. Στόχος του είναι η ουσιαστική παρουσία, με ενεργητική, οργανωμένη και ομο-

Περήφανοι ξωμάχοι

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΦΑΣΟΥΛΑΣ

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ, Λυκαίοι

Η ανθρωπιά είναι ένα νόμισμα που σπάνια κυκλοφορεί στις ημέρες μας, αλλά υπάρχει. Αυτή η ψυχική αρχοντία είναι από του φυσικού της διαδίδεται, την ανακαλύπτει η συμβίωση και την πιστοποιεί η ζωή. Είναι ζωντανή χαρά Θεού!

Ο άνθρωπος την ποιότητα του αυτή την χρωσάει στις οικογενειακές αρχές, στην Ορθόδοξη μας, στους φωτεινούς δασκάλους, στον κοινωνικό περίγυρο και πολλούς άλλους παράγοντες, γνωστούς και άγνωστους.

Διακρινόμενα γίνεται λόγος για την ανθρωπιά των προσωπικοτήτων στις βιογραφίες των εγκυκλοπαιδικών, σε μελέτες και βιβλία. Κοντά σ' αυτές υπάρχουν πλήθος απλών ανθρώπων, απουσιάζουν ανθρώπων που είναι υποδείγματα ανθρωπιάς. Αυτοί συχνά μένουν άγνωστοι. Τι κρίμα!

Θα γνωρίσουμε σήμερα έναν συμπατριώτη μας, απλό άνθρωπο «του βουνού και της ιστανής».

Ο σεμνητής Ευάγγελος Φασούλας γεννήθηκε το 1901 στο αρχοντικό μας Καλαρρυτίες. Γιος του Δημήτρου Φασούλα του Χρήστου και της Φωτεινής Κοταρέλα του Αποστόλου. Τα αδέρφια του: Αθανάσιος, Σωτήριος, Γιαννούλα, Σωτήριος Τσαπαρλή, Παναγιώτης, Βασίλειος, Σωτήριος Κουκουδάκης, Όλγα Μπακούλα και Γεωργιούλα Μπέρκου. Μεγάλη οικογένεια, ευλογία Θεού!

Το 1930 νυμφεύτηκε την Μαρία Γκατζωγιά του Σπυρίδωνα με την οποία έφερε στον κόσμο τα παιδιά: Δημήτρη και Πέτρο, που είναι παντρεμένα και ζουν ευτυχισμένα

Συνέχεια από την 6η σελ. αμαρτήσουμε την καταστροφή, να απομακρύνουμε τα Πυρηνικά, να κρατήσουμε ζωντανή την ανάσα ζωής, να σώσουμε και να προχωρήσουμε τον Πολιτισμό, που το ανθρώπινο χέρι και νους έφτιαξαν μέχρι σήμερα».

Συνέχεια από την 6η σελ. αμαρτήσουμε την καταστροφή, να απομακρύνουμε τα Πυρηνικά, να κρατήσουμε ζωντανή την ανάσα ζωής, να σώσουμε και να προχωρήσουμε τον Πολιτισμό, που το ανθρώπινο χέρι και νους έφτιαξαν μέχρι σήμερα».

με τις οικογένειές τους και τον θάνατο.

Στο διάβα της ζωής μάθησε ευνοϊκά σχολούμενος με τις πολλαπλές έννοιες του ποιμένα μέχρι το 1938 στο τσελιγκάτο του Σπύρου Φασούλα. Διακρινόταν για την εντιμότητα, την προθυμία, την αειδία και το πάθος στα πολιτικά και σχολικά προβλήματα που είχαν οι σπάνιες με χιλιάδες κεφάλια ζωντανά. Ξεχώριζε ανάμεσα στους άλλους πρωτοπαλαίους. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της προσωπικότητάς του ήταν η γνώση ανθρωπιάς του, που σημάδεψε την ανωτερότητά του στις καθημερινές σχέσεις του με τους συνανθρώπους μας. Αυτή εδωκίναζε τον ιδιαιτερό τρόπο της σκέψης, τη συμπεριφορά και τις δραστηριότητές του.

Από το 1937 μέχρι το 1943 έκαμε τσελιγκάτο, εταιρική μορφή οικονομικής και κοινωνικής συνεργασίας, με τ' αδέρφια του. Αυτός ο συγγενικός συνεταιρισμός πρόκοψε, πράγμα που μορφοποιεί την αεία των μελών του. Σ' αυτόν ο μπάρις - Βαγγέλης, έτοιμο τον λέγαμε στο χωριό, έπαιξε πρώτο ρόλο.

Μετά το 1945 τις αναμνηστικές ικανότητές του πείθει, ως ηγετική μορφή της προβατοτροφίας και των συναντοίμες τάξεων του Παπαγεωργίου. Στον τομέα αυτό πρόσφερε τεχνικές υπηρεσίες. Αυτή η ηγετική του θητεία κράτησε μέχρι το 1960.

Από το 1960 μέχρι το θάνατό του τον συναντούμε βαθύ του τσέλιγκ Λάμπρου Σπ. Φασούλα. Ο μπάρις Λάμπρος τον είχε δεξί χέρι.

Καμά απόφαση, καμά ενέργεια, καμά λύση χωρίς την υπολόγιση γνώμη του Βαγγέλη Φασούλα. Ο Λάμπρος Φασούλας έλεγε χαρακτηριστικά σε κάθε ζήτημα της σπάνης:

— Τι λέει σ' αυτό ο Βαγγέλης; Φυσικά όταν έλπιε.

— Δεν ρωτήθηκε, απαντούσαν σιγανά οι τσολιάντες.

— Να ρωτηθεί, επέμενε ο μπάρις Λάμπρος. Και πρόσθετε: Χίλιες φορές το είπα: Πρώτα θα ρωτήσω το Βαγγέλη! Όχι του κεφαλιού σου!

Είχε δικιο. Ο Βαγγέλης Φασούλας δεν ήταν ένας τυπικός έμπορος υπάλληλος, αλλά ένας έμπειρος συνεργάτης, που πονούσε το θιός το Φασουλίστικο μέχρι θανάτου. Αυτό το είχε δείξει πολλές φορές πάνω στην πράξη στις κακοποιίες. Σ' αυτές έδειχνε τη σπάνια ανθρωπιά του, που άφηνε άναυδους τους συνεργάτες του. Όλοι τον εκτιμούσαν και είχαν να πουν για τις

Πάντως το «Κ.Ν.» προσπάθησε να διδάσκει στους αναγνώστες τους σωστή — έστω και λίγη — γνώση του Ομήλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» που κατάφερε να κάνει γνωστό και για τα μέρη το όνομα του χωριού μας σ' όλη την Ελλάδα και σ' όλη την Ευρώπη και τους Καλαρρυτιώτες υπηρέτουν.

σπάνιες αρετές του. Διέθετε στον τομέα του χαρακτηριστική αντερρότητα.

Το μέγεθος της ανθρωπιάς του μορφοποιεί το παρακάτω παρακάτω:

Παλιό, στα δοντά της Πίνδου μας, τα δοντά των Καλαρρυτιών, λημέριζαν μυρμιόλικα ληστών. Αυτοί έρωσαν, έπιναν και νύκτοντον πλούσια. Κάποια μέρα απ' τις πολλές κόπιασαν και στη σπάνη του δούλεψε ο μπάρις Βαγγέλης. Έφρασαν, ήσαν, λαντοπαυδόναν και στρώσαν κούβεντα. Ανάμεσα σ' άλλα ρώτησαν να μάθουν, αν βρίσκεται στο χωριό ο Αιωνοκώρης. Όλοι έκαναν τον ανήκερο. Ένα τσολιάντο, στην παιδική του αφέλιση, είπε, πως στο χωριό είναι. Οι μεγάλοι δαγκώθηκαν και οι μισοπαρσιόσι απάντησαν μ' ένα στόμα: «καλό». Το «καλό» σήμαινε πολλά και δυσόρεστα. Κοντολογίζ: απαγωγή και λήτρη, δηλαδή χρίσμα για απελευθέρωση.

Ο μπάρις - Βαγγέλης έκανε τη νύχτα μέρα και έμενε ποδοπόδορο στο χωριό. Επισκέπτεται κρυφά το σπίτι του Α και του Λέει: το και το. Ο Α έφυγε νύχτα για τα Γιάννινα και η ληστεία δεν έγινε.

Η αλτροπιστική ενέργεια του μπάρις - Βαγγέλης έσωσε άνθρωπο, σού έδωσε το κεφάλι του στον τρούβα, γιατί αν έφτανε στο αυτά των ληστών η πράξη του θα την πλήρωνε με τη ζωή του.

Θα αναφέρω και μια λεπτομέρεια, όπου φαίνεται η καλόκαρτη διάθεση και η αγάπη για την καθαρότητα του φαινομένου.

Ο σεμνητής Λάμπρος Φασούλας ήταν ονομαστός καλοφάγος, αδυναμία του το καλό φαγητό και οι μεζέδες. Όταν ανέβαινε στη σπάνη έφερνε πολλά και διάφορα φαγητά για τους τσολιάντες. Ορισμένες λιχουδιές τις ήθελε για τον εαυτό του. Έτσι έλεγε στο Βαγγέλη:

— Βλέπεις αυτό Βαγγέλη; — Βλέπεις Λάμπρο, τι είναι; — Κρέας από άλογο.

— Από άλογο; Να, να, να, αναπολάμνε με αποπρόσδοκα ο μπάρις Βαγγέλης. Και αυτό ήταν ζάμπος. Έτσι έμενε απειραχτό για τον μπάρις Λάμπρο.

Λίγες νύξεις έδωσε στο αυτόμο σημειώμα μου για τον ρεζιμίστο Βαγγέλη Δ. Φασούλα, που ήταν ένας αέρας, ικανός, δουλετής του βουνού και της σπάνης με σπάνια ανθρωπιά και δυσώρετη προσωπικότητα.

Στο βάθος όλων αυτών των περιστατικών και άλλων, που ο περιορισμένος χώρος της σελίδας δεν μου επέτρεπε να αναφέρω, αλλ' είναι γνωστό στα βάθη της μνήμης των ηλικιωμένων συμπατριωτών μας, κρύβεται ο άνθρωπος Ευάγγελος Δ. Φασούλας. Και κάτι περισσότερο: το ψυχικό μέγεθος του ανθρώπου, που διέθετε: δύναμη, ευπνότητα, καλωσύνη, εργατικότητα με μια λέξη: ανθρωπιά, τόσο διαφορετική ψυχική αρματωσιά στον καιρό μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Ενέργειες των Καλαρρυτιωτών της 'Αρτας

Με την ευκαιρία του Πανηπειρωτικού Συνεδρίου που έγινε στην 'Αρτα από 19—21 Αυγούστου 1988, κατέφθασαν στην 'Αρτα πολλοί επίσημοι Ηπειρώτες (Υπουργοί, Γραμματείς, Βουλευτές, Νομάρχες κ.ά.).

Οι Καλαρρυτιώτες που διαμένουν στην 'Αρτα κατάφεραν με πολλούς απ' αυτούς να πετύχουν προσωπικές

συναντήσεις και να τους εκθέσουν τα έντονα προβλήματα των Καλαρρυτιωτών. Τους υπόβαλαν και σχετικά υπόμνημα με αναφορά στο δρόμο, στην ύδρευση, το τηλέφωνο και την παραδοσιακή μορφή των Καλαρρυτιωτών.

Οι επαφές αυτές και η σημαντικότητα παρέμβαση στο Συνέδριο του εκπροσώπου του Φορέα (σχετικά γρα-

φουμε σε διπλανό άρθρο) είχαν σαν αποτέλεσμα την υπόσχεση του Υπουργού Οικονομικών κ. Δ. Τσοβόλα, ενώπιον του Συνεδρίου, για την χορήγηση του ποσού των 20 εκατ. δρχ. για το δρόμο Καλαρρυτιωτών.

Μετά απ' αυτή την ευχάριστη εξέλιξη οι Καλαρρυτιώτες της 'Αρτας έστειλαν το παρακάτω έγγραφο:

★

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
«Η ΠΙΝΔΟΣ»
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΑΡΤΑΣ

ΠΡΟΣ
Τον ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (α.ε.) κ. ΔΗΜ. ΤΣΟΒΟΛΑ, Καραγιώργη Σεργίου 10 — ΑΘΗΝΑ

(α.ε.) κ. Υπουργέ,

Εμείς οι υπερδυσχερούμενοι ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΕΣ που κατοικούμε μόνιμα στην ΑΡΤΑ σε παρακαλούμε θερμά όπως, η υπόσχεσή σας, στο 4ο ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ, για την χορήγηση του ποσού των είκοσι εκατομμυρίων δραχμών για την οριστική διάνοιξη του δρόμου για το ιστορικό χωριό μας, ΓΙΝΕΙ ΣΥΝΤΟΜΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Είμαστε της γνώμης ότι και εμείς θα πρέπει κάποτε να πάμε με αυτοκίνητο στο χωριό μας.

('Αρτα 25/8/1988.

Με τιμή

Για το Παρ/μα 'Αρτας
Του ΠΑΤΡΙΩΤ. ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
«Η ΠΙΝΔΟΣ»
Ο Προεδρεύων

ΒΑΓΓ. ΛΕΩΝ. ΜΠΑΣΔΕΚΗΣ

Κοινοποίηση:

1. Πρόεδρο Κοιν. Καλαρρυτιωτών.
2. Πρόεδρο «Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτιωτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» Γιάννινα.

Τηλεγράφημα

ΠΡΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΗΜ.
ΤΣΟΒΟΛΑ
Καραγιώργη Σεργίου 10
ΑΘΗΝΑ

Για χορήγηση 20 εκατομμυρίων, για διάνοιξη δρόμου Καλαρρυτιωτών, εκφράζουμε θερμές ευχαριστίες Καλαρρυτιωτών.

Θ. ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ

Πρόεδρος
ΠΑΤΡΙΩΤ.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ο υπουργός στη Βουλή για τα τηλέφωνα των Καλαρρυτιωτών

Η κατάσταση που επικρατεί στα τηλέφωνα του χωριού μας είναι σ' όλους μας γνωστή. Ακόμη και όσοι ήρθαν για λίγες μέρες φέτος το καλοκαίρι στους Καλαρρυτιώτες διαπίστωσαν ότι όταν χρειάζεσαι το τηλέφωνο στο χωριό, δεν λειτουργεί.

Ο Σύνδεσμός μας πολλές φορές έχει διαμαρτυρηθεί στον Συγκροτηματάρχη Ιωαννίνων, στο Νομάρχη, σε πολιτικούς κ.ά. με παραστάσεις, με υπομνήματα και με δημοσιεύματα στην εφημερίδα μας.

Μια από τις πολλές μας διαμαρτυρίες έφτασε και στη Βουλή όπου ο Υπουργός κ. Πέτσος έδωσε την απάντηση που δημοσιεύουμε παρακάτω. Δυστυχώς ο κ. Υπουργός απαντά σαν να πρόκειται για μια και μοναδική βλάβη, ενώ στην ουσία οι βλάβες είναι μόνιμη κατάσταση. Κύριε Υπουργέ, οι Καλαρρυτιώτες δεν έχουν ούτε τηλεφωνική επικοινωνία. Αυτό μετράει.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Αριθ. Πρωτ. Β-15135

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Ενταύθα
(Με απόδειξη)
ΘΕΜΑ: Απάντηση στην από 14-8-1988 Αναφορά του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτιωτών «Η ΠΙΝΔΟΣ».

ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας ΠΑΒ

-6125)23-8-88.

Απαντώντας στο σχετικό έγγραφό σας, για την αναφερόμενη Αναφορά, σχετικά με τοποθέτηση τηλεφώνων στην Κοινότητα Καλαρρυτιωτών, κατατέθηκε στη Βουλή από την Βουλευτή κ. Ε. Παπαδημητρίου και απευθύνεται στους Υπουργούς Εσωτερικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Πολιτισμού και Επιστημών, σας πληροφορούμε για το 4ο αναφερόμενο σ' αυτή θέμα τα παρακάτω:

Από τις 20-1-1988 στον οικισμό Καλαρρυτιωτών - Ιωαννίνων, λειτουργήσαν 11 τηλέφωνα (μέχρι τότε λειτουργούσε μόνο ένα), εμφανιστήκαν συνολικά 5 βλάβες, εκ των οποίων οι 3 είχαν αυθημερόν αρθεί. Οι υπόλοιπες 2 βλάβες, μετά από επίμονες προσπάθειες του τοπικού συνεργείου, τακτοποιήθηκαν σε 3-5 ημέρες. Και τούτο διότι είχαν εμφανισθεί πολλές βλάβες, λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επεκράτησαν κατά τους χειμερινούς μήνες στην περιοχή (χιόνια βροχές) και ο δρόμος ήταν απροσπέλαστος.

Επιπλέον οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στα τηλέφωνα των ορεινών περιοχών αποκαθίστανται κατά προτεραιότητα έναντι των άλλων επαρχιακών.

Αθήνα 16 Σεπ/ρίου 1988.

Ο Υπουργός

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΣΟΣ

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Εσωτερικών. Γραφείο Υπουργού.
2. Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών. Γραφείο Υπουργού.
3. κ. Ε. Παπαδημητρίου. Βουλευτή 'Αρτης.
4. ΟΤΕ Δ/ση Συντηρήσεως.
5. Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτιωτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» Λαμπροβιτάδα 3 Ιωάννινα.

Προεφορές για την αναδιάρθρωση της Αγίας Τριάδας

Στο Σύνδεσμό μας έφτασαν οι παρακάτω προσφορές συγχωριανών μας για την αναστήλωση της Αγίας Τριάδας Καλαρρυτιωτών:

— Η κ. ΟΛΓΑ ΓΚΑΡΤΖΟΝΙΚΑ που διαμένει στα Γιάννινα, δέκα χιλιάδες (10.000) δρχ. εις μνήμην της μάνας της Ελένης.

— Η κ. ΕΥΔΟΞΙΑ ΤΣΟΛΑ - ΦΑΡΙΝΑ που διαμένει στη Νέα Υόρκη, δέκα χιλιάδες (10.000) δρχ. εις μνήμην της αδελφής της Σπυριδούλας.

— Η οικογένεια ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ - ΡΟΥΚΗ που διαμένει στα Τρίκαλα πέντε χιλιάδες (5.000) δρχ.

— Η κ. ΤΖΕΝΗ ΚΡΙΚΩΝΗ που διαμένει στα Γιάννινα, πέντε χιλιάδες

(5.000) δρχ.
— Η οικογένεια ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΟΥΚΗ που διαμένει στα Τρίκαλα, τρεις χιλιάδες (3.000) δρχ.

Ακόμη ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτιωτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» προσφέρει πριάντα χιλιάδες (30.000) δρχ. για την οικονομική ενίσχυση του έργου της αναστήλωσης.

Σημειώνουμε ότι η προσπάθεια συγκέντρωσης χρημάτων για την υλοποίηση του αξιόλογου έργου αναστήλωσης της Αγ. Τριάδας Καλαρρυτιωτών συνεχίζεται με ιδιαίτερη επιτυχία.

Κάθε προσφορά των συγχωριανών μας και των φίλων του χωριού μας είναι απαραίτητη και την δεχόμαστε με ιδιαίτερη ικανοποίηση.

Επιτυχία του Φορέα για το δρόμο

ΦΟΡΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

8 Σεπτεμβρίου 1988.

(Αγαπητοί Συμπατριώτες,

Σύμφωνα με την απόφαση που λήφθηκε ομόφωνα στη Λάρισα στις 4 Ιουνίου 1988 απ' όλους τους Συλλόγους των Καλαρρυτιωτών και την Κοινότητα κατά τη συνάντηση του Φορέα, ο Σύλλογος Καλαρρυτιωτών Αιτωλίας, με τον Πρόεδρο Σπύρο Φασούλα και το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου Βάσω Κωσταρίδη, εκπροσώπησαν τους Καλαρρυτινούς στο Τέταρτο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην 'Αρτα από 19 - 21 Αυγούστου 1988. Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου έγιναν από τους Συνέδρους αρχικές παρεμβάσεις σε θέματα που αφορούν τα συμφέροντα του χωριού. Έτσι έγινε μια παρέμβαση στο θέμα της κτηνοτροφίας κατά τη συζήτηση «Προστατική ανάπτυξη της κτηνοτροφίας στην 'Ηπειρο σε σχέση με την ενιαία αγορά του 1992», σε ό,τι αφορά την παραδοσιακή κτηνοτροφία προβάτων και το μέλλον της που ενδιαφέρει και το χωριό. Δεύτερη παρέμβαση για το θέμα του τουρισμού όπου, αφού εκθέσαμε την μέχρι τώρα προσπάθεια, ζητήσαμε να εγκριθεί μεγαλύτερη χρηματοδότηση για την οριστική υλοποίηση του σχεδίου. Τρίτο, ζητήσαμε την αναβάθμιση και ασφαλοποίηση του δρόμου προς Θεσσαλία με το αιτιολογικό ότι μπορεί να αποτελέσει ένα μέσον για να συντελέσει στην ευρύτερη ανάπτυξη της περιοχής των Τζουμέρκων και διότι εάν αναβαθμιστεί αυτός ο δρόμος σε συνδυασμό με την τουριστική ανάπτυξη των Καλαρρυτιωτών, θα μπορούσε ν' αποτελέσει λύση στο μεγάλο πρόβλημα της Ηπείρου το οποίο είναι οι λίγες διανυκτερεύσεις των τουριστών σ' αυτήν. Δηλαδή με τον τρόπο αυτό, δεδομένου ότι υπάρχει εύκολη οδική πρόσβαση μέχρι τα Πράμνια τόσο από την 'Αρτα όσο και από τα Γιάννινα, επομένως απ' όλες τις παραλίες της Ηπείρου, θα μπορούν οι τουρίστες, περνώντας από διάφορες ενδιάμεσες περιοχές, να επισκέπτονται τα Πράμνια και τους Καλαρρυτιώτες, όπου θα μπορούν να διανυκτερεύουν ή και να παραμείνουν περισσότερο ενώ στη συνέχεια, διερχόμενοι το δάσος του Ασκοπύδαίου θα επισκέπτονται τα Μετέωρα και θα επιστρέφουν μέσω Μετσόβου.

Τέταρτη παρέμβαση σχετικά με την αποπεράτωση του δρόμου από Γιάννινα προς Καλαρρυτιώτες με το αιτιολογικό ότι, πρώτον, είναι το μόνο χωριό χωρίς δρόμο στην 'Ηπειρο, πόλιν απαράδεκτο για την εποχή μας και δεύτερον, ότι λόγω της μη αποπεράτωσης του δρόμου κινδυνεύει να ναυαγήσει η τουριστική ανάπτυξη των Καλαρρυτιωτών και η προσπάθεια προς αυτό το στόχο των κατοίκων.

Κατά τη διάρκεια της παρέμβασης στο τελευταίο αυτό θέμα, ο πρωευνισκόμενος Υπουργός Οικονομικών κ. Δ. Τσοβόλας εξέφρασε το ενδιαφέρον του και εδδλωσε ενώπιον όλων των Συνέδρων ότι θα δοθούν 20 εκατομμύρια δραχμές για την αποπεράτωση του δρόμου.

Όλες οι έγγραφες παρεμβάσεις έγιναν αποδεκτές και καταχωρήθηκαν στα πρακτικά του Συνεδρίου και αποτελούν υλικό προς επεξεργασία και παραγωγή από ειδικές επιτροπές που θα συστήσει η Πανηπειρωτική Συννομοσπονδία Ελλάδας για την υλοποίηση των αποφάσεων του Συνεδρίου.

Με πατριωτικούς χαίρετισμούς

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
ΣΠ. ΦΑΣΟΥΛΑΣ

Ο Γεν. Γραμματέας
ΝΑΠ. ΖΑΓΚΑΗΣ